UCHWAŁA NR VII/76/24
RADY GMINY WARTA BOLESŁAWIECKA

z dnia 30 października 2024 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) Rada Gminy Warta Bolesławiecka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024 – 2030, stanowiącą Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Warta Bolesławiecka.

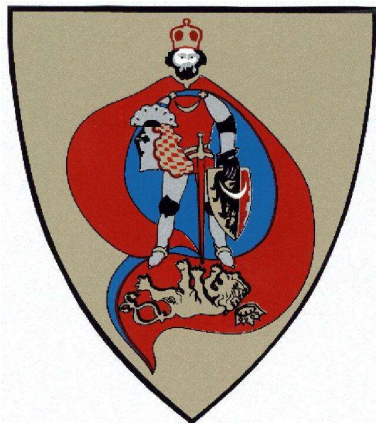
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Robert Boluk

Załącznik do uchwały Nr VII/76/24
Rady Gminy Warta Bolesławiecka
z dnia 30 października 2024 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY WARTA BOLESŁAWIECKA NA LATA 2024-2030

Spis treści

I CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA....4
I 1. Podstawa prawna....4
I 2. Relewantne akty prawne....4
I 3. Zgodność z dokumentami strategicznymi....6
I 3. 1 Dokumenty międzynarodowe i krajowe....6
I 3. 2. Dokumenty na szczeblu województwa i powiatu....9
I 4. Metodyka opracowania Strategii....11
I 5. Interesariusze Strategii....11
II CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA – SYTUACJA SPOŁECZNA W GMINIE....13
II 1. Lokalizacja....13
II 2. Ludność....13
II 3. Oświata....14
II 4. Działalność kulturalna....16
II 5. Rekreacja i sport....18
II 5.1. Turystyka, walory kulturowe i przyrodnicze....18
II 5. 2. Sport....19
II 6. Bezpieczeństwo publiczne....20
II 6. 1. OSP....20
II 6. 2. Poziom przestępczości....21
II 7. Współpraca z podmiotamia ekonomii społecznej....22
II 8. Bezrobocie i rynek pracy....25
II 9. Mieszkalnictwo....28
II 10. Pomoc społeczna....28
II 10. 1. Przyczyny wsparcia....28
II 10. 2. Zasiłki....30
Ii 10. 3. Dom Pomocy Społecznej i schronisko....31
II 10. 4. Świadczenia rodzinne....32
II 10. 5. Fundusz Alimentacyjny....33
II 10. 6. Współpraca GOPS....34
II 11. Przeciwdziałanie uzależnieniom....35
II 11. 1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych....35

II 11. 2. Dostępność alkoholu....36
II 11. 3. Ważniejsze Oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży....36
II 11. 4. Podmioty wspierające....37
II 12. Przeciwdziałanie przemocy domowej....37
II 12. 1. Niebieskie Karty....37
II 12. 2. Postępowania karne i interwencje Policji....38
II 12. 3. Zespół Interdyscyplinarny....39
II 13. Opieka zdrowotna....40
III DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH -WYNIKI BADAŃ W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ....41
III 1. Grupa badana i metodologia badań....41
III 2. Lokalne zagrożenia społeczne w opinii dorosłych mieszkańców....42
III 3. Lokalne zagrożenia społeczne w opinii kadry pomocy społecznej....45
III 4. Lokalne zagrożenia społeczne w opinii uczniów....48
IV CZĘŚĆ ANALITYCZNA - ANALIZA SWOT....51
V CZĘŚĆ PROGRAMOWA....54
V 1. Wizja i misja....54
V 2. Cele, kierunki I wskaźniki działań....55
V 3. Wskaźniki realizacji celów....58
VI CZĘŚĆ WDROŻENIOWA....63
VI 1. Harmonogram realizacji....63
VI 2. Realizator, Koordynator i partnerzy....64
Vi 3. Finansowanie....65
Vi 4. Analiza ryzyka....66
VI 5. Upowszechnianie i dostępność Strategii....67
VI 6. sprawozdawczość, Zmiany i aktualizacja Strategii....68
VI 7. Ewaluacja....70

I CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

I 1. PODSTAWA PRAWNA

Niniejszy dokument został przygotowany zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który nakłada na gminy zadanie własne w postaci opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Natomiast **w art. 16b ustawy** został określony otwarty katalog kluczowych elementów każdej gminnej strategii. Są to w szczególności: diagnoza sytuacji społecznej gminy, prognoza zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie:

- celów strategicznych projektowanych zmian,
- kierunków niezbędnych działań,
- sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- wskaźników realizacji działań.

I 2. RELEWANTNE AKTY PRAWNE

W ramach prac nad przygotowaniem niniejszej Strategii uwzględniono wymagania określone w aktach prawnych podstawowych w zakresie prowadzeni polityki społecznej tak, aby cele i działania strategiczne w gminie Warta Bolesławiecka pozostawały kompatybilne oraz komplementarne z założeniami polityki Państwa. Są to w szczególności:

- Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023 poz. 901, 1693, 1938, 2760),

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2023 poz. 571),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609, 721),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177.),
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. 2024 poz. 338),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem", (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 421),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424).
- Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. 2024 poz. 323),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. 2023 poz. 1993),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700, z 2023 r. poz. 289, 1860),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 nr 292 poz. 1720)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz.U. 2023 poz. 2452).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2023 poz. 1939),
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. z 2023 r. poz. 1718).

I 3. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

I 3. 1 DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE

W pracach nad przygotowaniem niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Bolesławiecka na lata 2024-2030 uwzględniono postanowienia dokumentów, które zakładają długofalowy czas realizacji w sferze polityki społecznej. Są to:

- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju na rok 2020 (z perspektywą do 2030r.),
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2030,
- Polityka Społeczna Wobec Osób Starszych 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji", który uległ aktualizacji na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Program Rządowy „Dostępność +" 2018-2025,
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030,
- Program Wieloletni „Senior+" na lata 2021-2025,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Narodowy Program Mieszkalnictwa,
- Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030,
- Polityka Energetyczna Polski 2040,
- Strategia Polityki Społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku,
- Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Na płaszczyźnie międzynarodowej należy zwrócić uwagę w szczególności na **Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030** przyjętą 25 września 2015r., w której określono

ambitny plan służący poprawie życia ludzi na całym świecie. Tak, jak inne państwa OECD, Polska poszukuje obecnie metod na możliwie najpełniejszą realizację założeń Agendy oraz osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju do 2030 r.

14 lutego 2017 r. polski rząd przyjął **Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju**, w której wyznaczono ponad 700 działań dla zwiększenia dochodu polskich obywateli oraz wzmocnieniu spójności społecznej, gospodarczej, środowiskowej i terytorialnej całego kraju. Strategię opracowano w celu wsparcia polskich władz w tym przedsięwzięciu poprzez przeanalizowanie, jakie miejsce zajmuje Polska w stosunku do celów zrównoważonego rozwoju, oraz zaproponowanie polityk, które mogą jej pomóc w wyeliminowaniu luk w podejmowanych działaniach. W Strategii założono 17 celów zrównoważonego rozwoju oraz przypisanych do nich 169 zadań. Cele to: wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo; zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt, zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie; osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt; zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi; zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie; promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi; budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność; zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami; uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu; zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji; podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom; chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony; chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymywać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej; promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu; wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Na szczeblu krajowym wysoce relewantna jest **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030,** w które określono główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięciu tego celu mają służyć działania realizowane w trzech obszarach strategicznych: konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji), równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski(dyfuzji) oraz efektywności i sprawności państwa. W każdym z tych obszarów strategicznych zostały wytyczone strategiczne cele rozwojowe, które uzupełniono kierunkami interwencji. Do celów rozwojowych zaliczono następujące: wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji; zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym; poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki; stworzenie Polski Cyfrowej; rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state"; zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska; wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia; zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego; stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej; wzrost społecznego kapitału rozwoju.

16 lutego 2016 r. Rada Ministrów przyjęła **Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju na rok 2020 (z perspektywą do 2030 r.).** Ten dokument zawiera opis wyzwań, jakie stoją przed polską gospodarką, a także wymienia przykładowe instrumenty gospodarcze, finansowe i instytucjonalne, koncentrując propozycje działań wokół pięciu filarów rozwojowych. Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną oraz powiązane z nią zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w aspekcie gospodarczym, społecznym oraz przestrzennym do 2020 r. z perspektywą do 2030 r. Strategia stanowi narzędzie do elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju i wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne - projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. W dokumencie określono także system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem.

„**Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji**", podlegał aktualizacji na lata 2021-2027 z perspektywą

do roku 2030. Jest to dokument operacyjno-wdrożeniowy, który uzupełnia Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego w zakresie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

W zakresie polityki senioralnej należy zwrócić szczególną uwagę na **Politykę społeczną wobec osób starszych 2030,** którą Rada Ministrów przyjęła na mocy Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Cel polityki społecznej wobec osób starszych stanowi podnoszenie jakości życia seniorów poprzez umożliwienie im pozostawania jak najdłużej samodzielnymi i aktywnymi oraz zapewnienie bezpieczeństwa. Obszary dotyczące ogółu osób starszych to m.in. kształtowanie pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie, uczestnictwo w życiu społecznym, tworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie potencjału osób starszych jako aktywnych uczestników życia gospodarczego i rynku pracy, profilaktyka chorób, promocja zdrowia, zwiększanie bezpieczeństwa fizycznego, tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej, a także działania na rzecz edukacji dla starości (kadry opiekuńcze i medyczne), do starości (całe społeczeństwo), przez starość (od najmłodszego pokolenia) oraz edukacja w starości (osoby starsze).

Obszary uwzględniające działania wobec niesamodzielnych osób starszych to w szczególności ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych niesamodzielnych osób starszych, zapewnienie optymalnego dostępu do usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczo-pielęgnacyjnych, a także system wsparcia nieformalnych opiekunów niesamodzielnych osób starszych przez instytucje publiczne.

Na podstawie Uchwały nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r., przyjęto **Strategię na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030**, której celem głównym jest włączenie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnościami. Założono stopniowy wzrost współczynnika aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, przy czym znaczny wzrost planowany jest w okresie w pełni efektywnej realizacji Strategii, tj. od 2023 r. do 2030 r.

I 3. 2. DOKUMENTY NA SZCZEBLU WOJEWÓDZTWA I POWIATU

Cele i zadania założone do realizacji na podstawie niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Bolesławiecka są zgodne z dokumentami wprowadzonymi na szczeblu lokalnym, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 1. Lokalne dokumenty strategiczne w zakresie polityki społecznej

Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2021-2030
Cel główny: Dążenie do zapewnienia Dolnoślązakom wysokiej jakości życia opartej na integracji społecznej, lepszym dopasowaniu usług społecznych do potrzeb mieszkańców województwa oraz tworzeniu warunków do harmonijnego rozwoju w życiu indywidualnym i społecznym. Cele strategiczne: 1) Budowa potencjału rodziny dolnośląskiej, 2) Rozwój sprzyjający wykorzystaniu zasobów na rynku pracy, 3) Przeciwdziałanie pauperyzacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców Dolnego Śląska, 4) Znoszenie nierówności wynikających ze zróżnicowanego dostępu do edukacji i różnic w kapitale społecznym poprzez diagnozę i realizację projektów oraz wsparcie systemowe, 5) Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego, 6) Upowszechnianie i rozwój usług wspierających funkcjonowanie osób starszych i o ograniczonej sprawności funkcjonalnej w życiu codziennym i społeczności lokalnej, 7) Pobudzanie i wspieranie aktywności seniorów w perspektywie indywidualnej i społecznej, 8) Wzmocnienie autonomii i prawa do samostanowienia osób z niepełnosprawnościami, 9) Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb, 10) Integracja na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, 11) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, 12) Wspieranie i rozwój potencjału instytucji pomocy i integracji społecznej.
Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030
Cel główny: „Ograniczenie skali występowania przemocy w rodzinie w województwie dolnośląskim. Udoskonalenie rozwiązań i narzędzi służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Budowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie". Cele szczegółowe: Profilaktyka, Interwencja, Wsparcie, Współpraca pomiędzy podmiotami realizującymi zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wzmacnianie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2031
Cel główny: Wzmocnienie potencjału rodziny dolnośląskiej poprzez budowę i udoskonalanie rozwiązań systemowych na rzecz wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Cele szczegółowe: 1) Kształtowanie świadomości społecznej. Informacja, 2) Rozwój, 3) Wsparcie, 4) Wzmacnianie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bolesławieckiego w latach 2016 – 2026
1. Cel strategiczny: Rozwój systemu wsparcia rodzin oraz zapewnienie pomocy dzieciom i młodzieży pozbawionych opieki rodzicielskiej. 2. Cel strategiczny: Integracja ze środowiskiem oraz aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych. 3. Cel strategiczny: Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się sytuacji kryzysowej. 4. Cel strategiczny: Promocja zatrudnienia i wsparcie osób bezrobotnych.

Źródło: opracowanie własne

I 4. METODYKA OPRACOWANIA STRATEGII

Niniejszą Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Bolesławiecka przygotowano, uwzględniając:

- wnioski z analizy statystycznych danych zastanych (metoda *desk research*),
- wnioski z badań ankietowych populacji gminy (metoda PAPI i CAWI) - reprezentantów trzech środowisk społeczności lokalnej (pełnoletnich mieszkańców, uczniów i sprzedawców napojów alkoholowych),
- analizę SWOT.

W przygotowaniu celów strategicznych posłużono się również narzędziami partycypacji społecznej, aby włączać społeczność lokalną do obszaru wspólnego wypracowywania rozwiązań zapobiegających nawarstwianiu się dotychczasowych i powstawaniu nowych problemów społecznych w gminie.

I 5. INTERESARIUSZE STRATEGII

Interesariuszami niniejszej Strategii są podmioty mające bezpośredni lub pośredni wpływ na proces opracowania, wdrażania lub odbioru wytyczonych w tym dokumencie celów strategicznych oraz kierunków działań. Interesariuszami są zarówno pojedyncze osoby fizyczne, jak również instytucje prawa publicznego i osoby prawne.

Interesariuszy można także sklasyfikować w oparciu o stopień, w jakim cele niniejszej Strategii dotyczą ich sytuacji życiowej oraz stopień, w jakim byli oni zaangażowani w prace nad przygotowaniem Strategii.

W poniższej tabeli scharakteryzowano trzy grupy interesariuszy niniejszej gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Tab. 2. Interesariusze Strategii

Grupa interesariuszy	Charakterystyka interesariuszy z perspektywy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	Stopień włączenia w opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Interesariusze, do których kierowane są działania w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	Mieszkańcy Gminy, w tym: • osoby zainteresowane rozwiązywaniem problemów społecznych, • przedstawiciele osób obciążonych lub zagrożonych tymi problemami, • lokalni liderzy mający kontakt ze społecznością lokalną, • członkowie lokalnych organizacji pozarządowych ze względu na znajomość problemów i potrzeb społecznych.	• prawo głosu w sprawie działań strategicznych, z których mają korzystać, • możliwość zgłaszania potrzeb beneficjentów działań strategicznych, • prawo uczestniczenia w dyskusji na każdym etapie tworzenia dokumentu strategicznego, • udział w konsultacjach Strategii, możliwość zgłaszania uwag i propozycji do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Interesariusze mający wpływ na opracowanie i realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:	• Wójt, radni, • Instytucje polityki społecznej w tym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, • Organizacje pozarządowe • Członkowie Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Podmioty ekonomii społecznej, • Uczestnicy konsultacji społecznych • Podmioty dysponujące wiedzą ekspercką i znajomością tematu	• Współpraca w zakresie dostarczania aktualnych danych statystycznych, • Współpraca w opracowaniu diagnozy, analizy SWOT, identyfikacji problemów społecznych itd., • Współudział w konstruowaniu, wyznaczaniu celów strategicznych i kierunków działań, • Współudział w partycypacji społecznej i konsultacjach Strategii
Interesariusze, których realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dotyczy w sposób pośredni	• Jednostki zainteresowane podejmowanymi działaniami strategicznymi, ale bez bezpośredniego kontaktu z realizatorami. • Podmioty działające w imieniu społeczności lokalnej, mający wpływ na akceptacje działalności realizatorów dążących do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych. • Osoby, instytucje, podmioty gospodarcze i organizacje	• Spełniają mniej znaczącą rolę w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, • Są zainteresowani wdrożeniem działań strategicznych i rozwiązywaniem problemów społecznych, ale nie muszą odnosić bezpośrednich korzyści z tytułu jej realizacji, • Identyfikują się z celami strategicznymi, • Śledzą i przekazują dalej dobre praktyki w zakresie

	społeczne, na które w sposób pośredni oddziałują wdrażane działania strategiczne	rozwiązywania problemów społecznych w mieście, • Aktywnie uczestniczą w promowaniu zasad odpowiedzialności społecznej.

Opracowanie własne

II CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA – SYTUACJA SPOŁECZNA W GMINIE

II 1. LOKALIZACJA

Gmina Warta Bolesławiecka jest położona w powiecie bolesławieckim i południowo-zachodniej części dawnego województwa legnickiego – obecnie w województwie dolnośląskim. Od strony północnej, wschodniej i częściowo południowej graniczy z gminami Gromadka, Chojnów, Zagrodno i Pielgrzymka. Od strony zachodniej i południowo-zachodniej z gminami Bolesławiec i Lwówek Śląski. Gmina ma kształt wydłużony; jej długość w kierunku N-S wynosi średnio 15 km, a szerokość W-E średnio 7 km.

Główna miejscowość, w której mieszczą się władze gminy to Warta Bolesławiecka usytuowana w środkowej części gminy. Gminę tworzy 10 wsi (10 sołectw, w tym jedna Rada Osiedla).

Gmina zajmuje obszar 11.090 ha.

II 2. LUDNOŚĆ

Liczba mieszkańców zmalała o 1,12% w ostatnich trzech latach. Liczebnie nieznacznie przeważają kobiety (w roku 2023 stanowiły 51%).

Liczba małżeństw zawieranych przez mieszkańców gminy wykazuje wahania, aczkolwiek zestawiając ze sobą dane za lata krańcowe widać przyrost o 21%. Jednocześnie stale spada liczba orzekanych rozwodów (o 25%).

Tab. 3. Dane demograficzne dla gminy Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Mieszkańcy ogółem, w tym:	8434	8334	8339
- kobiet	4270	4233	4241
- mężczyzn	4164	4101	4098
Liczba małżeństw zawartych przez mieszkańców gminy	34	44	41
Liczba orzeczonych rozwodów mieszkańców gminy	16	15	12

Źródło: USC

Wśród mieszkańców gminy Warta Bolesławiecka zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym – według stanu na 31.12.2023 r. było to 76% ogółu mieszkańców gminy. W tym nieznaczenie przeważają mężczyźni w wieku od 60 lat wzwyż.

Tab. 4. Grupy wiekowe mieszkańców gminy Warta Bolesławiecka (stan na 31.12.2023)

Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17), w tym	1607
- kobiet	801
- mężczyzn	806
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (18-60)	4826
- kobiet	2360
- mężczyzn	2466
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (60+)	2005
- kobiet	1131
- mężczyzn	874

Źródło: USC

II 3. OŚWIATA

Na terenie gminy Warta Bolesławiecka obowiązek szkolny realizowany jest w 5 szkołach podstawowych, w tym 1 jest prowadzona przez stowarzyszenie. Są to:

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Raciborowicach Dolnych,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego w Tomaszowie Bolesławieckim,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Warcie Bolesławieckiej,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Pionierów Polskiej Miedzi w Iwinach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczytnicy prowadzona przez „Stowarzyszenie Rozwoju wsi Szczytnica i okolice".

Szkoły oprócz szeregu pracowni tematycznych, posiadają świetlice, stołówki, gabinety pedagoga oraz sale gimnastyczne i kompleksy boisk. Każda ze szkół funkcjonuje w jednym budynku. W 2023 r. wychowanie przedszkolne odbywa się w:

- 8 oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w 5 szkołach podstawowych,
- 2 oddziałach Przedszkola Publicznego wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Iwinach,
- 2 oddziałach Punktów Przedszkolnych tj. PP "Bajka" w PSP w Raciborowicach Dolnych i PP "Tęczowy ogród" w PSP w Tomaszowie Bolesławieckim,
- Przedszkolu Niepublicznym "Akademia Rozwoju" w Tomaszowie Bolesławieckim.

Liczba uczniów uczących się w ww. szkołach podstawowych na terenie gminy stale maleje (spadek o 7,17% w ciągu trzech lat). W szkołach podstawowych pobierają naukę od 2022 r. również dzieci pochodzące z Ukrainy, które znalazły schronienie w gminie przed konfliktem w swoim kraju.

Tab. 5. Dane o szkołach wd. SIO (stan na 30 września).

		2021	2022	2023
Liczba uczniów		697	669	647
Liczba uczniów z Ukrainy		-	63	47
Liczba oddziałów		43	41	41
Stypendia za wyniki w nauce oraz za szczególne osiągnięcia naukowe	Przyznano uczniom	47	35	47
	Łączna kwota	Bd.	Bd.	21.500,00 zł.

Źródło: Raporty o stanie gminy

Zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela po przeprowadzenie analizy poniesionych w roku 2023 wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń sporządzono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Przedstawiono je w poniższej tabeli.

Tab. 6. Wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli (stan na 30.09.2023)

Nauczyciele, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy	Średnia liczba etatów nauczycieli od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia	Suma iloczynów średniej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli	Wydatki poniesione w 2023 r. na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust.1 ustawy	Kwota różnicy
nauczyciel początkujący	23,95	1.373.156,96	1.599.248,04	226.091,08
nauczyciel mianowany	13,06	898.543,15	1.034.611,43	136.068,28
nauczyciel dyplomowany	45,14	3.968.374,76	4.649.105,40	680.730,64

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 4. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Gminne Centrum Kultury, które jest koordynatorem i organizatorem działalności kulturalnej na terenie Gminy jest jedną z podstawowych instytucji promujących Gminę na zewnątrz, a jego bazę tworzą domy kultury i świetlice zlokalizowane w:

1) Wiejski Dom Kultury w Warcie Bolesławieckiej;
2) Wiejski Dom Kultury w Raciborowicach Górnych;
3) Wiejski Dom Kultury w Tomaszowie Bolesławieckim;
4) Świetlica Wiejska w Wartowicach;
5) Świetlica Wiejska w Szczytnicy;
6) Świetlica Wiejska Iwiny Osiedle;
7) Świetlica Wiejska Iwiny Park;
8) Świetlica Wiejska Jurków;
9) Świetlica Wiejska Lubków,
10) Świetlica Wiejska Wilczy Las.

W Gminie działają cztery Biblioteki Publiczne: Biblioteka Publiczna Warta Bolesławiecka,

Biblioteka Publiczna Raciborowice Górne, Biblioteka Publiczna Tomaszów Bolesławiecki, Biblioteka Publiczna Iwiny.

Wyżej wymienione instytucje kultury organizują różnorodne wydarzenia kulturalne, w tym festiwale i przeglądy artystyczne, koncerty, prelekcje, spotkania, wykłady, imprezy turystyczne i sportowo rekreacyjne, warsztaty, konkursy.

Przy gminnych jednostkach kultury funkcjonują grupy artystyczne oraz koła, sekcje, kluby zrzeszające mieszkańców. W ramach grupy artystycznej organizowane są zajęcia folklorystyczne, ludowe, pieśni i tańca. Natomiast do koła, sekcji i klubów należą koła gospodyń wiejskich.

Z roku na rok organizuje się w gminie stale coraz więcej imprez kulturalnych, co wiąże się również z powrotem do normalnego funkcjonowania społeczności wraz ze znoszeniem restrykcji epidemicznych (liczba wydarzeń wzrosła o 140%). Rośnie również liczba uczestniczących w wydarzeniach mieszkańców (o 107,2%) i kwoty przeznaczanej z budżetu gminy na organizację tych wydarzeń kulturalnych (o 67%).

Powoli, ale systematycznie rośnie liczba woluminów bibliotecznych, także w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Liczba zarejestrowanych czytelników wykazuje wahania.

Tab. 7. Działalność kulturalna w gminie w l. 2021-2023

	2021	**2022**	**2023**
Zorganizowano imprez kulturalnych	15	24	36
Uczestniczyło	1375	2101	2849
Wydatki na wydarzenia łącznie	90221,10 zł.	144 604,37 zł.	150770,07 zł.
Księgozbiór biblioteczny (liczba woluminów na 31.12)	48182	49231	50321
Liczba woluminów w przeliczeniu na 1 mieszkańca (stan na 31.12.)	5,6	5,9	6,0
Zarejestrowano czytelników	721	640	703
Czytelnicy skorzystali z woluminów	1056	1049	1090

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 5. REKREACJA I SPORT

II 5.1. TURYSTYKA, WALORY KULTUROWE I PRZYRODNICZE

Teren Gminy Warta Bolesławiecka charakteryzuje się dość urozmaiconą rzeźbą. Krajobraz tworzą tu liczne wzgórza i grzbiety wododziałowe, leżące pomiędzy dolinami potoków Osiki i Brenny, będącymi dopływami Bobrzycy i Czerny Wielkiej. Dzięki zróżnicowanej rzeźbie terenu i zróżnicowanym glebom także flora, zespoły i zbiorowiska roślinne są tu zróżnicowane. Największą powierzchnię zajmują agrocenozy, głównie pola (63,4 %) i znacznie mniejsze użytki zielone (6,2 %). Ekosystemy wodne zajmują małą powierzchnię, są to głównie stawy, rzeka Bobrzyca oraz potoki Osika i Brenna. Duża ilość cieków to głównie rowy melioracyjne drenujące teren Gminy.

Nieliczne są ekosystemy związane z siedliskami podmokłymi. Najwięcej z nich znajduje się w dolinach rzek. Lasy i grunty leśne zajmują 2 231 ha czyli ok. 20 % powierzchni Gminy tworząc dwa kompleksy w północnej oraz wschodniej części Gminy. Dominują lasy iglaste.

Na terenie Gminy istnieją bariery i korytarze ekologiczne. Fragmentacja, czyli brak połączeń między poszczególnymi płatami środowiska naturalnego jest uważana obecnie za jedno z największych zagrożeń dla przyrody. Rzeki, strumienie i ich doliny powinny być dobrymi korytarzami ekologicznymi. Niestety w wielu przypadkach mają one ograniczone znaczenie, ponieważ na wielu odcinkach w ich dolinach wycięto lasy i zadrzewienia. Stanowią natomiast dobry korytarz dla roślin i zwierząt związanych z siedliskami wodnymi i podmokłymi. W przypadku doliny Bobrzycy przebiegającej przez tereny wylesione funkcje korytarza ekologicznego są znacznie ograniczone. Nieco lepiej przedstawia się funkcjonowanie korytarza ekologicznego wzdłuż dopływu Bobrzycy – potoku Osika, gdzie lasy znajdują się przy krawędzi doliny.

Środowisko przyrodnicze Gminy jest bardzo zróżnicowane, sprzyjają temu warunki klimatyczne i położenie geograficzne. Krzyżuje się tu zasięg roślinności i zwierząt subatlantyckich, subkontynentalnych, śródziemnomorskich i borealnych. Najbardziej naturalną formację przyrodniczą stanowią użytki leśne i zadrzewione (19,7 % ogólnej powierzchni gminy), składające się w większości z drzewostanów iglastych (sosna zwyczajna, czarna, jodła, daglezja, modrzew, świerk) i w mniejszości z gatunków liściastych (dąb, buk, brzoza, grab, klon, lipa, jesion, olcha). Lasy te są bogate w runo leśne.

Przez teren gminy przebiegają szlaki turystyczne, trasy rowerowe i są położone zabytki oraz pomniki przyrody[1].

II 5. 2. SPORT

Sport jest ważnym elementem życia gminy i ma swoich zwolenników na niemal całym jej terenie. Początkowo baza sportowa budowana była wokół klubów piłki nożnej oraz innych organizacji działających na rzecz sportu. W 2014 roku na obszarze gminy działa pięć stowarzyszeń kultury fizycznej, z których 4 ma tradycje sięgające okresu powojennego:

1) Gminny Klub Sportowy Iwiny - jest najkrócej działającym zespołem w Gminie. Powstał w roku 1996 dzięki działaczom i młodzieży ze wsi Iwiny. Klub, działając od 2005 roku w formie stowarzyszenia, prowadzi treningi i rozgrywa mecze piłki nożnej na własnym boisku, zmodernizowanym i uzupełnionym o nowe zaplecze socjalne.

2) Gminny Klub Sportowy Tomaszów Bolesławiecki – powstał 30.05.1950 r. Od roku 2003 działa jako stowarzyszenie, dysponując boiskiem wraz z zapleczem towarzyszącym oraz zadaszonymi trybunami.

3) Gminny Klub Sportowy w Warcie Bolesławieckiej założony został w 1948 roku i funkcjonował pod nazwą Ludowy Zespół Sportowy Warta Bolesławiecka, który występował w rozgrywkach piłkarskich. W późniejszym czasie założone zostały sekcje tenisa stołowego, szachów i warcabów 100-polowych (występy w rozgrywkach I ligi ogólnopolskiej).

4) Gminny Klub Sportowy Raciborowice – swoją historię rozpoczynał w 1948 roku, wiele lat działał jako zespół sportowy finansowany przez Cementownię „Podgrodzie". Płyta boiska powstała po remoncie w 1949 roku i klub do dnia dzisiejszego korzysta zarówno z boiska, jak i poniemieckiego obiektu – obecnej Świetlicy Wiejskiej w Raciborowicach Górnych. Klub dysponuje własnym boiskiem piłki nożnej oraz zadaszonymi trybunami.

5) Uczniowski Klub Sportowy „Tukan" w Iwinach, powstał jako alternatywa rozwoju sportowego dla młodych ludzi – uczniów szkół gminnych. Klub został wpisany do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej w 1996 r., a po kilku latach zawieszenia działalności w 2004 r. reaktywował ją na nowo. Terenem działania klubu jest gmina Warta Bolesławiecka, a jego działalność skupia się na rozwoju dwóch sekcji: piłki nożnej i biegów na orientację. Sekcja biegów na orientację bierze udział w zawodach na szczeblu ogólnopolskim

1 Rodzaje tras oraz ich przebieg znajdują się na stronie internetowej: www.rowery-boleslawiec.pl.

i międzynarodowym. Sekcja piłki nożnej obejmuje swoim działaniem szkoły podstawowe w Iwinach, Tomaszowie Bolesławieckim, Warcie Bolesławieckiej, Szczytnicy, Raciborowicach i Gimnazjum w Iwinach. Siedzibą Klubu jest Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwinach.

Budowa przez gminę w latach 2009-2012 nowych wielofunkcyjnych boisk o sztucznej nawierzchni obudziła dalsze apetyty społeczności gminnej, które sprawiły, że podobne boiska zostały zaplanowane również dla innych miejscowości – w ich efekcie w 2014 roku zbudowano 4 boiska w mniejszych miejscowościach tj. w Lubkowie, Wartowicach, Jurkowie, Szczytnicy.

W latach 2012-2013 roku podjęto decyzję o budowie placów zabaw, które pierwotnie powstawały w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła" i zbudowane zostały w Raciborowicach Dolnych, Iwinach, Tomaszowie Bolesławieckim i Warcie Bolesławieckiej. W roku 2014 ze środków gminy zbudowane zostały place w Szczytnicy – 2 place i po jednym: na osiedlu Tomaszowie Bolesławieckim, w Raciborowicach Górnych, Lubkowie, Jurkowie, Wartowicach i Iwinach. W roku 2015 powstaną kolejne place na osiedlu II w Iwinach i na osiedlu w Szczytnicy.

Kolejną inicjatywą na rzecz poprawy bazy społecznej była budowa siłowni zewnętrznych i takie powstały w roku 2014 w Raciborowicach Górnych, Tomaszowie Bolesławieckim, Iwinach Osiedlu II, w Warcie Bolesławieckiej. Kolejne siłownie zrealizowane zostaną w 2015 roku w Raciborowicach Dolnych, Iwinach, Tomaszowie Bolesławieckim i Wilczym Lesie.

Wszystkie te obiekty lokalizowane są w okolicach świetlic wiejskich, boisk sportowych, parków służących wypoczynkowi mieszkańców i w ten sposób tworzone są centra, w których mieszkańcy mogą korzystać z różnych form aktywności, z której mogą korzystać osoby w różnym wieku i w wybranej przez siebie formie.

II 6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

II 6. 1. OSP

W 2023 r. na terenie Gminy Warta Bolesławiecka funkcjonują następujące jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Warta Bolesławiecka, OSP Tomaszów Bolesławiecki, OSP Raciborowice i OSP Jurków.

II 6. 2. POZIOM PRZESTĘPCZOŚCI

W poniższej tabeli przedstawiono to, w jaki sposób kształtowała się liczba poszczególnych i wybranych typów czynów zabronionych, które stwierdzono na terenie Gminy Warta Bolesławiecka w latach 2021-2023.

Na przestrzeni ostatnich 3 lat nie stwierdzono w gminie żadnych przypadków przestępstwa pobicia.

W przypadku innych czynów zabronionych widać bardzo zróżnicowane tendencje. Podczas gdy skala kradzieży kieszonkowych utrzymuje się na bardzo zbliżonym i niskim poziomie, stale maleje liczba odnotowywanych przypadków uszkodzenia mienia (spadek o 67%).

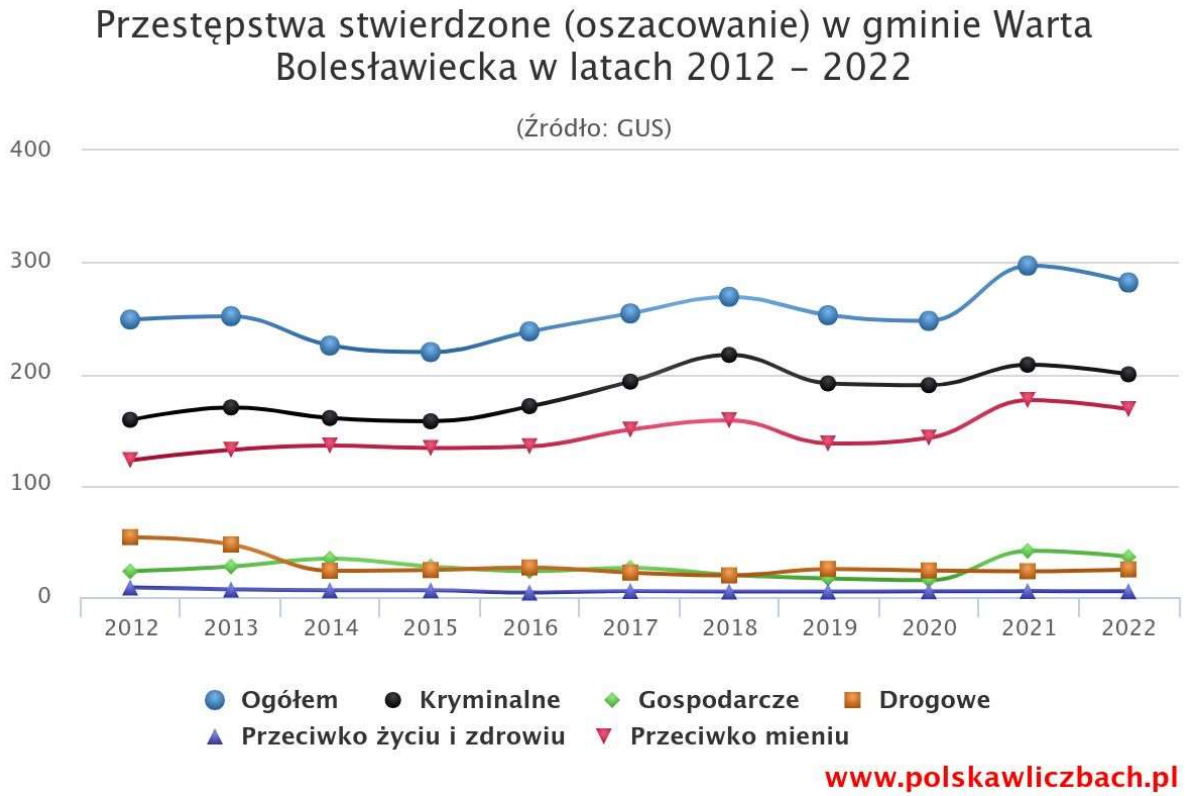
Tab. 8. Wybrane przestępstwa stwierdzone w gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Kradzież z włamaniem	18	20	14
Pobicie	0	0	0
Uszkodzenie mienia	6	9	2
Kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	1	1	2
Kradzież mienia	10	23	16
Inne	84	100	82

Dane: KPP w Bolesławcu

Jak podaje GUS[2] w 2022 roku w gminie Warta Bolesławiecka stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 282 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 33,48 przestępstw. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Warta Bolesławiecka wynosi 65,30% i jest nieznacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa dolnośląskiego oraz mniejszy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Warta Bolesławiecka najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 23,71 (wykrywalność 59%) oraz przeciwko mieniu - 20,01 (wykrywalność 50%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 4,28 (56%), drogowe - 2,94 (95%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,61 (79%).

2 Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Warta_Boleslawiecka#poziom-przestepczosci

II 7. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI EKONOMII SPOŁECZNEJ

Gmina Warta Bolesławiecka, realizując postanowienia „Wieloletniego Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2018-2025" współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz innymi ustawowo określonymi podmiotami w dwóch formach tj. poprzez wspieranie oraz poprzez powierzanie realizacji zadań publicznych.

Głównym celem programu jest tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców, służącej pełniejszemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy i podnoszenie, jakości życia mieszkańców.

Celami szczegółowymi programu są:

1) współpraca i integracja podmiotów realizujących zadania publiczne, szczególnie przez Gminę Warta Bolesławiecka i organizacje pozarządowe,

2) zwiększenie aktywności w realizacji zadań nieobjętych przez struktury samorządowe,

3) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,

4) zaktywowanie mieszkańców do działań mających na celu rozwiązywanie lokalnych problemów.

Na lata 2018-2025 ustalono zadania priorytetowe dotyczące:

1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,

2) ochrony i promocji zdrowia.

Gmina ogłasza co roku otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Wysokość przyznanych dotacji na realizację zadań publicznych oraz wyłonione podmioty zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tab. 9. Dotacje dla ngo w l. 2021-2023 na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

	2021	**2022**	**2023**
Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez wspieranie działalności w sferze szkolenia sportowego, zagospodarowania czasu wolnego i propagowania zdrowego trybu życia wśród dzieci i młodzieży szkolnej	22.000,00 zł.	22.000,00 zł.	25.000,00 zł.
Upowszechnienie kultury fizycznej poprzez wspieranie działalności klubów biorących udział w rozgrywkach ligowych	193.000,00 zł.	178.000 zł.	220.000,00 zł.
Dotacje dla wyłonionych w konkursie podmiotów			
Gminny Klub Sportowy Raciborowice	37.000,00 zł.	37.000,00 zł.	55.000,00 zł.
Gminny Klub Sportowy Warta Bolesławiecka	62.000,00 zł.	47.000,00 zł.	55.000,00 zł.
Gminny Klub Sportowy Tomaszów Bolesławiecki	47.000,00 zł.	47.000,00 zł	55.000,00 zł.
Gminny Klub Sportowy Iwiny	47.000,00 zł.	47.000.00	55.000,00 zł.
Uczniowski Klub Sportowy „ORIENTPARK.pl” Iwiny	16.000,00 zł.	16.000,00 zł.	18.000,00 zł.
Uczniowski Klub Sportowy „TUKAN” Iwiny	6.000,00 zł.	6.000,00 zł.	7.000,00 zł.

Opracowanie własne na podstawie Raportów o stanie gminy

W 2021 roku Gmina Warta Bolesławiecka w formie pozakonkursowej udzieliła dotacji w wysokości 6.000 zł. Stowarzyszeniu Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski

w Bolesławcu na wsparcia realizacji zadania pn. „Zakup nowego busa do przewozu uczestników WTZ w Bolesławcu”.

W 2022 roku w formie pozakonkursowej Gmina Warta Bolesławiecka udzieliła jednej dotacji w wysokości 10.000 zł. Gminnemu Klubowi Sportowemu Raciborowice. Dotacja została udzielona na realizację zadania pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w 2022 roku” i wynikała ze wzrostu kosztów (koszty transportu, koszty sędziów dla wyższej ligi, uzupełnienie braków w odzieży sportowej) związanych z awansem drużyny do wyższej klasy rozgrywkowej.

Przez podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 113) należy rozumieć:

a) spółdzielnię socjalną,

b) warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej,

c) centrum integracji społecznej i klub integracji społecznej,

d) spółdzielnię pracy, w tym spółdzielnię inwalidów i spółdzielnię niewidomych oraz spółdzielnię produkcji rolnej,

e) organizację pozarządową, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych,

f) podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lokalny trzeci sektor w gminie Warta Bolesławiecka jest relatywnie słabo rozbudowany, aczkolwiek tworzą go stowarzyszenia rejestrowe i zwykłe, koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne i fundacje. Ponadto ich profil działań statutowych obejmuje szeroki zakres celów ze sfery kultury, sztuki, sportu, rekreacji, promocji i rozwoju regionu, ekologii, turystyki, integracji mieszkańców. Działania tych podmiotów są adresowane do wielu grup społecznych – od dzieci, po ogół mieszkańców, kobiet, seniorów i osób w kryzysie. Na terenie gminy Warta Bolesławiecka nie prowadzi działalności żaden podmiot ekonomii społecznej inny, niż organizacja pozarządowa.

Podsumowując powyższe dane, widać wyraźnie, że w ogłoszonych konkursach od lat biorą udział te same 4 stowarzyszenia kultury fizycznej i 2 uczniowskie kluby sportowe, którym po

rozstrzygnięciu konkursu udziela się dotacji. W ramach realizacji Wieloletniego Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2018-2023 skoncentrowano się *de facto* na jednej sferze zadań publicznych: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz sportu.

Należy w tym miejscu koniecznie przywołać informację, że jedna Publiczna Szkoła Podstawowa na terenie gminy (w Szczytnicy) jest prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Szczytnica i Okolice. Organizacja ta na utrzymanie obiektu oraz na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki dla dzieci niepełnosprawnych otrzymuje dotację zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. od 01 stycznia 2018 r. wprowadzonych ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych oraz zarządzeniami Wójta Gminy. Na podstawie powyższych przepisów dotację otrzymuje także Przedszkole Niepubliczne "Akademia Rozwoju" w Tomaszowie Bolesławieckim.

Z drugiej strony warto zauważyć i docenić, że władze gminy, chociaż skupiły się na jednym wycinku usług społecznych, prowadzą długofalową politykę w zakresie współpracy z ngo, opierając się na programie wieloletnim, a nie rocznych.

Należy zauważyć, że taka rokroczna powtarzalność zadań zlecanych do realizacji lokalnym podmiotom trzeciego sektora, a także fakt, że umowy zawierane są z tymi samymi organizacjami może bardzo negatywnie rzutować na rozwój podmiotów o innym profilu działania niż sportowy oraz edukacyjny, przez co potencjał pozostałego lokalnego środowiska pozarządowego może nie pozostać w pełni spożytkowany dla rozwoju usług społecznych z myślą o wszystkich grupach mieszkańców.

II 8. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY

Bezrobocie rejestrowane bywa definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji).

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Bolesławcu – bezrobocie wśród mieszkańców gminy stale maleje – o 41% w ostatnich trzech latach. Wśród mężczyzn odnotowuje się stały spadek – w ciągu trzech lat o 33%. Liczba zarejestrowanych w PUP

kobiet również zmalała – i to w większym wymiarze, bo o 47%, niemniej w 2023 r. wyniosła o 4,25% więcej, niż w roku poprzednim.

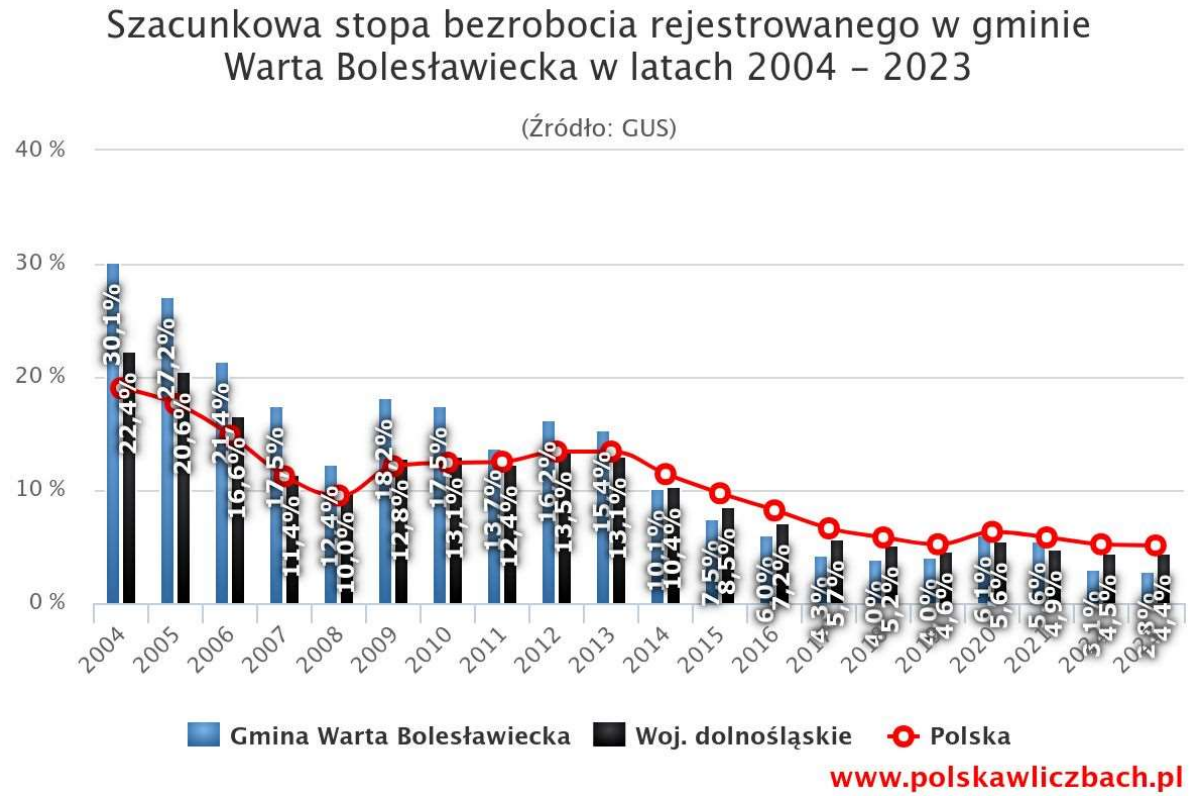
Od 2022 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych nieznacznie przeważają mężczyźni.

Tab. 10. Bezrobocie rejestrowane w gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023.

	2021	2022	2023
Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne, w tym:	170	105	101
kobiety	92	47	49
mężczyźni	78	58	52

Źródło: PUP

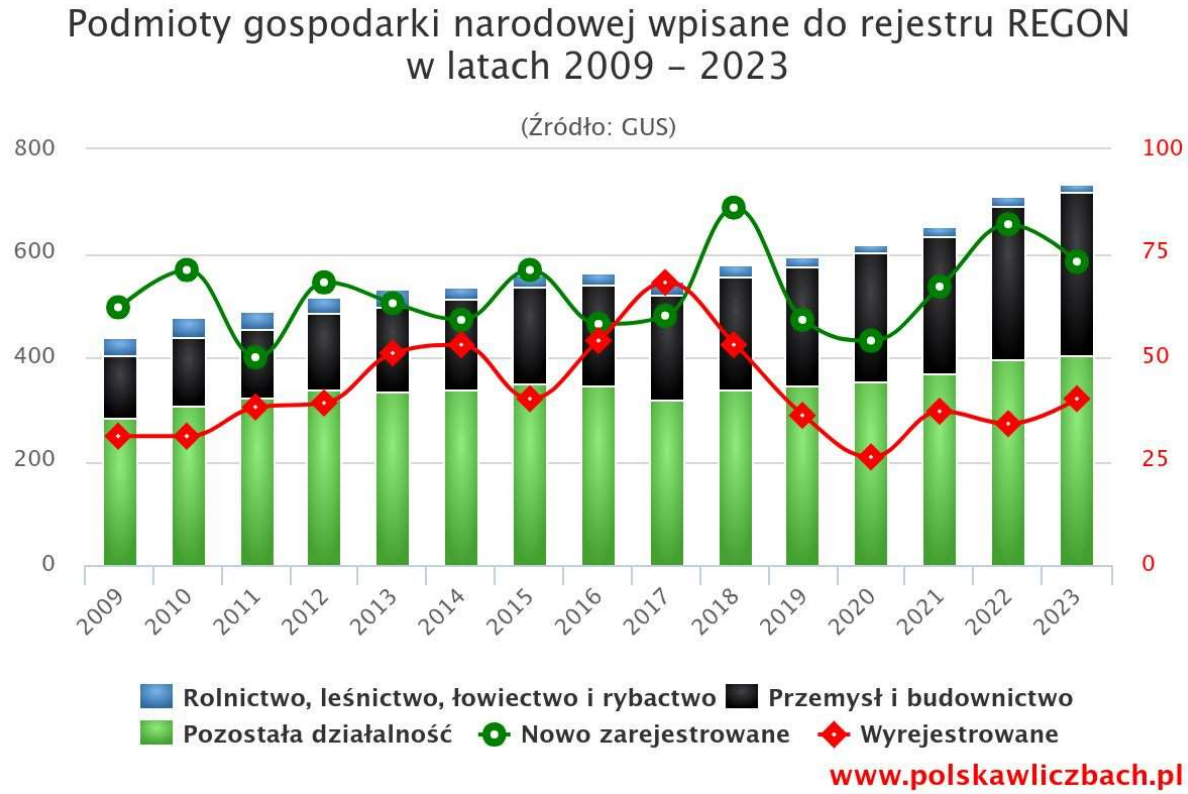
Zgodnie z danymi z GUS, szacunkowa stopa bezrobocia w gminie Warta Bolesławiecka maleje z roku na rok i wyniosło w 2023 r. 2,8%, co stanowi dużo mniej, niż w przypadku całego województwa (4,4%) i znacząco mniej w porównaniu ze średnią dla kraju (5,1%).

W gminie Warta Bolesławiecka w 2023 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 735 podmiotów gospodarki narodowej[3], w tym 599 stanowiły osoby fizyczne prowadzące

3 Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Warta_Boleslawiecka#rynek-pracy

działalność gospodarczą. W tym roku zarejestrowano 73 nowe podmioty, a 40 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (86) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (50) w roku 2011. W tym samym okresie najwięcej (68) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2017 roku, najmniej (26) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Warta Bolesławiecka najwięcej (37) jest stanowiących spółki z o.o. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (711) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 2,4% (18) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 42,4% (312) podmiotów, a 55,1% (405) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Warta Bolesławiecka najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (36.1%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19.0%).

II 9. MIESZKALNICTWO

W poniższej tabeli przedstawiono dane za ostatnie trzy lata odnośnie zasobu mieszkalnego gminy. Liczba mieszkań w dyspozycji gminy zmniejszyła się o jedno w roku 2022 i pozostaje na tym poziomie. W tym ubyło jedno mieszkanie komunalne, natomiast pula mieszkań socjalnych pozostaje na niezmienionym poziomie od 2021 r.

Tab. 11. Zasób mieszkań w gminie w l. 2021-2023

	2021	**2022**	**2023**
Liczba mieszkań, w tym:	8	7	7
- **mieszkań komunalnych**	5	4	4
- **mieszkań socjalnych**	3	3	3

Źródło: GOPS

II 10. POMOC SPOŁECZNA

II 10. 1. PRZYCZYNY WSPARCIA

Łączna liczba rodzin objętych różnymi formami wsparcia przez GOPS w Warcie Bolesławieckiej wykazuje wahania na przestrzeni ostatnich trzech lat – po spadku w roku 2022 już w roku następnym wskaźnik ten przekroczył liczbę rodzin z roku wyjściowego (2021), co oznacza, że GOPS udzielił pomocy o 9% więcej rodzin w roku 2023, niż w 2021.

Dużo większą popularnością cieszą się świadczenia pieniężne (np. w roku 2023: 75,7% wszystkich rodzin korzystających ze wsparcia GOPS otrzymały właśnie świadczenia finansowe).

Natomiast liczba rodzin objęta pracą socjalną utrzymywała się na stałym poziomie do 2022, aby zmaleć w roku następnym o 9,25%.

Tab. 12. Pomoc społeczna dla rodzin świadczona przez GOPS w Warcie Bolesławieckiej w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Rodziny objęte pomocą, w tym:	163	154	177
-ze świadczeń pieniężnych skorzystało	142	132	134
-ze świadczeń niepieniężnych skorzystało	40	38	43
Wydano decyzji administracyjnych	573	527	548
Rodziny objęte pracą socjalną	108	108	98

Źródło: Raporty o stanie gminy

Od 2021 r. nie ulega radykalnym zmianom struktura przyczyn, dla których GOPS w Warcie Bolesławieckiej przyznaje pomoc rodzinom.

Od lat dominuje ubóstwo – w roku 2023: 75,14% ogólnej puli rodzin objętej pomocą przez GOPS stanowiły rodziny korzystające ze wsparcia, z uwagi na ubóstwo.

Drugą w kolejności przyczyną jest długotrwała lub ciężka choroba (odpowiednio: 58,75% rodzin), a trzecią stanowi niepełnosprawność (odpowiednio: 44,06%).

Jedyną przyczyną, dla której żadna rodzina nie skorzystała od trzech lat z pomocy GOPS, jest przemoc domowa.

W obrębie różnych kategorii przyczyn przyznawania pomocy społecznej widać różne tendencje:

- stale coraz mniej rodzin korzysta z pomocy GOPS z powodu ubóstwa (spadek o 5,67%);
- stale rośnie liczba rodzin korzystająca ze wsparcia z powodu bezdomności (wzrost o 120%) oraz niepełnosprawności (o 16,41%);

Incydentalnie zdarzają się przypadki udzielania pomocy społecznych z innych powodów.

Tab. 13. Przyczyny udzielania pomocy społecznej rodzinom w Warcie Bolesławieckiej w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Ubóstwo	141	135	133
Bezdomność	5	8	11
Bezrobocie	72	52	53
Niepełnosprawność	67	77	78
Długotrwała lub ciężka choroba	99	93	104
Przemoc domowa	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	14	16
- w tym potrzeba ochrony wielodzietności	13	13	15
Bezradność w sprawach op.-wych.	15	14	16

i prowadzenia gospodarstwa domowego (ogółem)			
- w tym rodziny niepełne	13	9	-
Alkoholizm	13	9	15
Zdarzenie losowe	0	5	0
Klęska żywiołowa	0	1	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	1
Narkomania	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	0	0	3

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 10. 2. ZASIŁKI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawowe zadania zlecone i własne gminy. Do zadań własnych, na realizację których GOPS otrzymuje dotację z budżetu wojewody, należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

Zdecydowanie największą grupą beneficjentów zasiłków stałych w gminie są osoby samotnie gospodarujące – w roku 2023 stanowili oni 96,07% wszystkich osób, którym przyznano zasiłek stały.

Łączna liczba osób korzystająca z tej formy pomocy wzrosła w 2022 i nieznacznie zmniejszyła się w roku następnym – porównując tylko dane za lata krańcowe widać przyrost liczby osób o 10,86%.

Liczba przyznanych zasiłków stałych systematycznie rośnie (wzrost o 13,86%). Porównując dane z lat krańcowych widać wzrost łącznej kwoty wypłaconych zasiłków stałych o 26,43%.

Zestawiając ze sobą dane dotyczące zasiłków okresowych widać, że pomiędzy 2021 a 2023 zmniejszyła się liczba rodzin, którym przyznano to świadczenie (o 6,09%), jak również liczba świadczeń (o 20,21%) i ich łączna kwota (o 15,79%).

Tab. 14. Zasiłki stałe i okresowe w gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023.

	2021	2022	2023
Zasiłki stałe			

Liczba osób, w tym:	46	52	51
- samotnie gospodarujących	43	49	49
- pozostających w rodzinie	3	3	2
Liczba świadczeń, w tym dla:	476	540	542
- osób samotnie gospodarujących	452	515	520
- pozostających w rodzinie	24	10	22
Łączna kwota przyznanych zasiłków, w tym dla:	270 504,-	343 638,-	342 021,75
- osób samotnie gospodarujących	261 321,-	333 275,-	333 385,75
- pozostających w rodzinie	9 183,-	10 363,-	8 636,-
Maksymalna kwota zasiłku w roku	645,-	719,-	719,-
Zasiłki okresowe			
Liczba rodzin	82	70	77
Liczba świadczeń	554	480	442
Łączna kwota	207 647,-	193 596,-	174 858,73

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 10. 3. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ I SCHRONISKO

Na terenie gminy nie działają Dom Pomocy Społecznej i schronisko.

Od 2022 roku coraz mniej osób przebywa w DPS, niemniej łączna kwot odpłatności stale rośnie.

Natomiast w schronisku zwykle przebywa jedna osoba rocznie – wyjątkiem był 2023 r. (4 osoby).

Tab. 15. Odpłatność za pobyt w DPS i schronisku w Warcie Bolesławieckiej w l. 2021-2023.

	2021	**2022**	**2023**	**I-II 2024**	**RAZEM**
	Dom Pomocy Społecznej				
Liczba osób	20	22	18	17	77
Kwota odpłatności (zł.)	594 873,88	622 036,93	739 037,69	147 166,74	2 103 115,24
	Schronisko				
Liczba osób	1	1	4	1	7

Kwota odpłatności (zł.)	7 319,37	7 329,44	34 920,12	1 302,00	50 871,35

Źródło: GOPS

II 10. 4. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej realizuje wszystkie zadania z zakresu świadczeń rodzinnych.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę i kwotę poszczególnych rodzajów przyznanych świadczeń w latach 2021-2023.

Zdecydowanie najwięcej ze świadczeń rodzinnych stanowią zasiłek rodzinny i zasiłek pielęgnacyjny. O ile liczba i łączna kwota przyznanych zasiłków rodzinnych stale maleje (odpowiednio o 40,01% i 35,37%), liczba i łączna kwota zasiłków pielęgnacyjnych wykazują duże wahania w czasie.

Tab. 16. Świadczenia rodzinne w gminie w l. 2021-2023

		2021		2022 r.		2023 r.	
l.p.	**Wyszczególnienie**	**Liczba świadczeń**	**Kwota (zł.)**	**Liczba świadczeń**	**Kwota (zł.)**	**Liczba świadczeń**	**Kwota (zł.)**
1.	Zasiłek rodzinny	4298	484.710,-	3324	413.065,17	2578	313.263,71
2.	Urodzenia dziecka	19	19.000,-	12	12.000,-	8	8.000,-
3.	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	182	69.286,-	125	47198,70	51	19.773,22
4.	Samotne wychowywanie dziecka	221	42.060,-	178	28.970,18	151	31.093,94
5.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	413	47.845,-	391	42.399,99	291	31.483,44
6.	Rozpoczęcie roku szkolnego	428	23.052,-	468	20.827,77	287	17.270,97
7.	Podjęcie nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	603	40.901,-	537	33.541,62	367	24.483,16
8.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	727	66.983,-	685	63040,34	598	53.522,-
9.	Zasiłki pielęgnacyjne	2897	624.723,-	2963	963.931,4	2830	610.827,-
10.	Świadczenia pielęgnacyjne	835	1.618,705,-	832	17.517,56	904	2.212.662,-
11.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	7 440,-	0	0	0	0
12.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0	0	0	
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	37	37.000,-	39	39.000,-	25	25.000,-
14.	Świadczenie rodzicielskie	225	210 900,-	182	167.811,-	192	176.868,-
15.	Jednorazowe świadczenie za życiem	0	0	2	8.000,-	1	4.000,-

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 10. 5. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 z późn. zm.) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej wypłaca świadczenia dla rodzin, których liczba utrzymuje się od dwóch lat na tym samym poziomie (32), lecz kwota łączna wypłaconych świadczeń zmalała w ostatnich trzech latach o 18,25%.

Liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych stale maleje (o 15%).

Zmniejszyła się również liczba dłużników alimentacyjnych, którzy figurują w ewidencji GOPS (o 16,8%), a w jeszcze większym stopniu liczba decyzji administracyjnych wydanych łącznie w sprawach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (o 62,3%).

Tab. 17. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego w l. 2021-2023

	2021	**2022**	**2023**
Rodziny, którym wypłacono świadczenia	30	32	32
Liczba świadczeń	567	558	482
Kwota wypłaconych świadczeń	264 474,-	255 859,56	216 192,96
Liczba dłużników alimentacyjnych, wobec których prowadzonych w roku postępowania, w tym	125	117	104
- zamieszkałych na terenie gminy	80	77	79
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	1780	1530	671
Liczba wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	90	21	26

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 10. 6. WSPÓŁPRACA GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej prowadzi działania na rzecz społeczności lokalnej Gminy, w tym rodzin również we współpracy z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi prowadzona jest regularna współpraca należą w szczególności:

- **Współpraca z Posterunkiem Policji w Warcie Bolesławieckiej** – związana jest z problematyką rodzinną. W 2023 roku zgłoszono tutejszemu GOPS kilka interwencji dotyczących niepokojących sytuacji w rodzinach. We wszystkich przypadkach pracownicy socjalni starali się nawiązać kontakt ze wskazaniami środowiskowymi i udzielali stosownego wsparcia. Ponadto, współpraca polegała na wyjazdach w teren z pracownikami socjalnymi podczas zgłaszanych interwencji oraz w celu przeprowadzenia wywiadów środowiskowych przede wszystkim w rodzinach konfliktowych.
- **Współpraca ze szkołami na terenie Gminy** – ma trwały charakter i związana jest w szczególności z dożywianiem dzieci uczęszczających do szkół. W zakresie dzieci wymagających dożywiania prowadzona jest na bieżąco ścisła współpraca z dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi dotycząca wskazania dzieci, które jeszcze dodatkowo powinny być dożywiane bez wystawienia decyzji administracyjnej. Na bieżąco istnieje współpraca w zakresie wspierania rodzin niewydolnych wychowawczo.
- **Współpraca z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Bolesławcu** – dotyczy kierowania wniosków o ograniczenie władzy rodzicielskiej i przyznanie kuratorów dla rodzin niewydolnych wychowawczo.
- **Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** dotyczy przede wszystkim działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez podopiecznych tutejszego Ośrodka.
- **Współpraca z KRUS i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych** – w celu ustalenia okresów zatrudnienia dla osób korzystających z pomocy w formie świadczeń pielęgnacyjnych. W imieniu podopiecznych przygotowujemy niezbędne dokumenty osobom ubiegającym się o przyznanie świadczeń emerytalno-rentowych.
- **Współpraca z CARITAS Diecezji Legnickiej** – w ramach tej współpracy Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego Podprogramie 2021 Plus, którego celem było

zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących.

II 11. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

II 11. 1. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warcie Bolesławieckiej spotyka się 12 razy w roku na posiedzeniach ogólnych.

Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego zmalała znacznie w roku 2022, aby nieco wzrosnąć w roku 2023 (porównując dane z lat krańcowych oznacza to zmniejszenie się liczby rozmów o 54,54%).

W roku 2022 – po odwołaniu licznych ograniczeń sanitarnych w czasie epidemii – członkowie Komisji powrócili do prowadzenia kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

Po nieznacznym spadku w roku 2022 już w roku następnym do poziomu wyjściowego powróciła liczba wniosków o poddanie leczeniu odwykowemu, które wpłynęły do Komisji (14).

Stale i wyraźnie maleje natomiast liczba badań zlecanych biegłym sądowym (o 77,77%) oraz liczba wniosków skierowanych do sądu o poddanie leczeniu odwykowemu (o 41,66%).

Obecnie – w roku 2023 – toczy się 5 postępowań w sprawie poddania obowiązkowemu leczeniu odwykowemu.

Tab. 18. Działania GKRPA w Warcie Bolesławieckiej w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Posiedzenia GKRPA ogółem, w tym	12	12	12
Posiedzenia ogólne	12	12	12
Przeprowadzono rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego	11	4	5
Przeprowadzono kontroli punktów sprzedaży alkoholu	0	19	19
Postanowienia opiniujące wnioski przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	8	6	6
Szkolenia, w których uczestniczyli członkowie	2	3	2

GRRPA			
Działalność Podkomisji Interwencyjno-Motywującej			
Wpłynęło wniosków o poddanie leczeniu odwykowemu	14	10	14
Zlecenie badania przez biegłych sądowych	9	8	2
Liczba wniosków skierowanych do sądu o poddanie leczeniu odwykowemu	12	8	7
Obecnie rozpoczętych spraw	0	0	5

Źródło: GKRPA.

II 11. 2. DOSTĘPNOŚĆ ALKOHOLU

Na dzień 31.12.2023 r. na terenie gminy Warta Bolesławiecka funkcjonowało 18 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży (wd. zawartości alkoholu):

do 4,5%: 16

4,5%-18%: 16

powyżej 18%: 16

- do spożycia w miejscu sprzedaży (wd. zawartości alkoholu):

do 4,5%: 2

4,5%-18%: 1

powyżej 18%: 2

Od 2021 r. nie cofnięto żadnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie.

II 11. 3. WAŻNIEJSZE ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE DLA MŁODZIEŻY

Gmina Warta Bolesławiecka stale prowadzi przedsięwzięcia z zakresu profilaktyki uzależnień, skierowane do środowiska uczniów, ich rodziców oraz pedagogów.

Tab. 19. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne w szkołach.

	2021	**2022**	**2023**
Liczba uczestniczących uczniów	310	557	428
Liczba uczestniczących nauczycieli	27	12	28
Liczba uczestniczących	28	98	26

rodziców			

Źródło: GOPS

II 11. 4. PODMIOTY WSPIERAJĄCE

W Gminie Warta Bolesławiecka stale funkcjonuje jedna grupa wsparcia - pn. „Warto”.

II 12. PRZEMOC DOMOWA

II 12. 1. NIEBIESKIE KARTY

Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” wykazuje wahania w latach 2021-2023, niemniej biorąc pod uwagę lata graniczne liczba takich przypadków wzrosła o 17,39%.

Omawianą procedurę inicjuje wyłącznie Policja. W badanym okresie GOPS rozpoczął procedurę raz – w roku 2023.

Tab. 20. Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

	2021	**2022**	**2023**
Sporządzono „Niebieskich Kart” – ogółem, w tym przez	23	12	27
Ośrodek Pomocy Społecznej	0		1
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	0	0
Policję	23	12	26
Inne	0	0	0

Źródło: OPS i ZI

II 12. 2. POSTĘPOWANIA KARNE I INTERWENCJE POLICJI

W poniższej tabeli zestawiono ze sobą w trzyletnim układzie dynamicznym dane o liczbie wszczętych, stwierdzonych i zakończonych spraw w zakresie wybranych przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na terenie Gminy Warta Bolesławiecka.

Od trzech lat nie doszło w gminie do wszczęcia postępowania w sprawie rozpijania małoletnich, co oczywiście nie daje pewności, że do takich zdarzeń nie dochodzi w ogóle.

Jedynie w przypadku przestępstwa groźby karalnej widać tendencję spadkową w liczbie stwierdzonych czynów. Od 2022 skala ta utrzymuje się na stałym poziomie.

Nie można tego samego powiedzieć o pozostałych typach czynów zabronionych. Najbardziej zwraca uwagę przyrost liczby przypadków znęcania się nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności (art. 207 k.k.).

Tab. 21. Wybrane przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece na terenie Gminy Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

Typ czynu zabronionego (k.k.)	status	2021	2022	2023
Znęcanie się nad rodziną	Wszczęte	3	7	13
	Stwierdzone	2	5	10
	Zakończone	3	7	13
Groźba karalna	Wszczęte	8	5	3
	Stwierdzone	5	2	2
	Zakończone	8	5	3
Rozpijanie małoletniego	Wszczęte	0	0	0
	Stwierdzone	0	0	0
	Zakończone	0	0	0
Uchylanie się od płacenia alimentów	Wszczęte	3	3	5
	Stwierdzone	3	2	4
	Zakończone	3	3	5
Inne	Wszczęte	108	145	108
	Stwierdzone	56	55	42
	Zakończone	108	145	108

Źródło: Policja

W poniższej tabeli porównano dane Policji na temat liczby zdarzeń związanych z przemocą domową na terenie Gminy Warta Bolesławiecka.

Część informacji za 2021 r. nie jest dostępna, niemniej z porównania pozostałych danych statystycznych wyłaniają się alarmujące wnioski.

W ciągu ostatnich trzech lat liczba interwencji domowych Policji – wzrosła blisko pięciokrotnie (o 389%). W tym wszystkie dotyczą aktów przemocy domowej.

Liczba osób doznających przemocy domowej wzrosła o 64% w latach 2022-2023.

Liczebnie rzecz ujmując, w przeważającej części to kobiety doznają przemocy, niemniej zdarzają się sytuacje, w których poszkodowani są mężczyźni. Sprawcami przemocy pozostają w głównej mierze mężczyźni.

Tab. 22. Zdarzenia związane z przemocą domową w Gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

		2021*	2022	2023
Liczba interwencji domowych Policji (ogółem)		35	138	171
Liczba interwencji domowych dot. przemocy domowej		35	138	171
Liczba osób doznających przemocy domowej	Ogółem	-	11	18
	Kobiety	-	10	13
	Mężczyźni	-	1	2
	Małoletni	-	0	3
Liczba osób stosujących przemoc domową	Ogółem	-	11	14
	Kobiety	-	0	1
	Mężczyźni	-	11	18
	Nieletni	-	0	0
W tym sprawcy pod wpływem alkoholu	Ogółem	-	9	115
	Kobiety	-	0	0
	Mężczyźni	-	9	115
	Nieletni	-	0	0

Źródło: Policja

**za 2021 rok brak jest pozostałej części danych.*

II 12. 3. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy do dnia 13.11.2023 r. realizował Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przemocy w Rodzinie, wsparty głównie na pracownikach socjalnych, których celem działania było podnoszenie poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizacja skutków występowania przemocy w rodzinie poprzez monitorowanie sytuacji w rodzinach, umożliwiania im bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej w ramach współpracy z Powiatowym Centrum. Od 14.11.2023 r., w związku ze zmianą przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka.

Praca w Zespole Interdyscyplinarnym wymaga konstruktywnych działań poprzez zaangażowanie profesjonalnych specjalistów i wzmożonej współpracy z rodziną dotkniętą przemocą, Policją, Prokuraturą, Kuratorami Sądowymi i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i oraz placówkami oświatowymi, zwłaszcza gdy przemoc dotyka dzieci w rodzinach z przemocą domową bo przemoc domowa jest zjawiskiem podporządkowania sobie osób słabszych.

Po bardzo znaczącym spadku w roku 2022 już w roku następnym wyraźnie wzrosła skala działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, a także liczba inicjowanych interwencji w środowisku zagrożonym przemocą domową. Poziom ten przewyższył dane z roku 2021.

Tab. 23. Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku	23	12	27
Inicjowanie interwencji w środowisku zagrożonym przemocą domową	23	12	27
Inicjowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową	8	5	10

Źródło: GOPS

II 13. OPIEKA ZDROWOTNA

Od trzech lat na terenie gminy niezmienna pozostaje liczba publicznych i niepublicznych przychodni zdrowia, aptek, jak również ośrodków zdrowia.

Tab. 24. Placówki zdrowia na terenie gminy w l. 2021-2023

	2021	2022	2023

Przychodnie publiczne	0	0	0
Przychodnie prywatne	1	1	1
Apteki	2	2	2
Ośrodki zdrowia	4	4	4
Razem	7	7	7

Źródło: GOPS

III DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH -WYNIKI BADAŃ W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

III 1. GRUPA BADANA I METODOLOGIA BADAŃ

W niniejszym rozdziale wskazano na główne wnioski uzyskane w wyniku anonimowych badań ankietowych, które przeprowadzono w pierwszej połowie 2024 roku na terenie gminy Warta Bolesławiecka wśród grup reprezentujących trzy z lokalnych środowisk:

- pełnoletni mieszkańcy (54 osób),
- kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (7 osób),
- uczniowie ze szkół podstawowych z terenu gminy (39 uczniów).

Celem badań było określenie skali występowania oraz postaw różnych grup społecznych wobec zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, koncentrując się w szczególności wokół problematyki:

- używania substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki i dopalacze;
- spożywania alkoholu, postaw wobec alkoholu oraz zjawiska uzależnienia;
- palenia papierosów oraz e-papierosów;
- występowania uzależnienia od hazardu;
- przemocy domowej;
- uzależnień od używania nowych technologii.

Włączanie w proces diagnozy przedstawicieli różnych środowisk umożliwia identyfikowanie potrzeb w zakresie usług społecznych i potencjałów służących ich zaspokajaniu z różnych punktów widzenia. Respondenci zostali dobrani losowo.

Badania przeprowadzono za pośrednictwem ankiety online (CAWI) przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

Szczegółowa deskrypcja odpowiedzi uzyskanych od respondentów na poszczególne pytania wraz z ilustracją graficzną w postaci wykresów została zawarta w odrębnym dokumencie pn. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Warta Bolesławiecka w roku 2024 - raport z badań ankietowych w lokalnym środowisku".

Diagnoza zawiera rownież rekomendacje działań dla władz samorządowych.

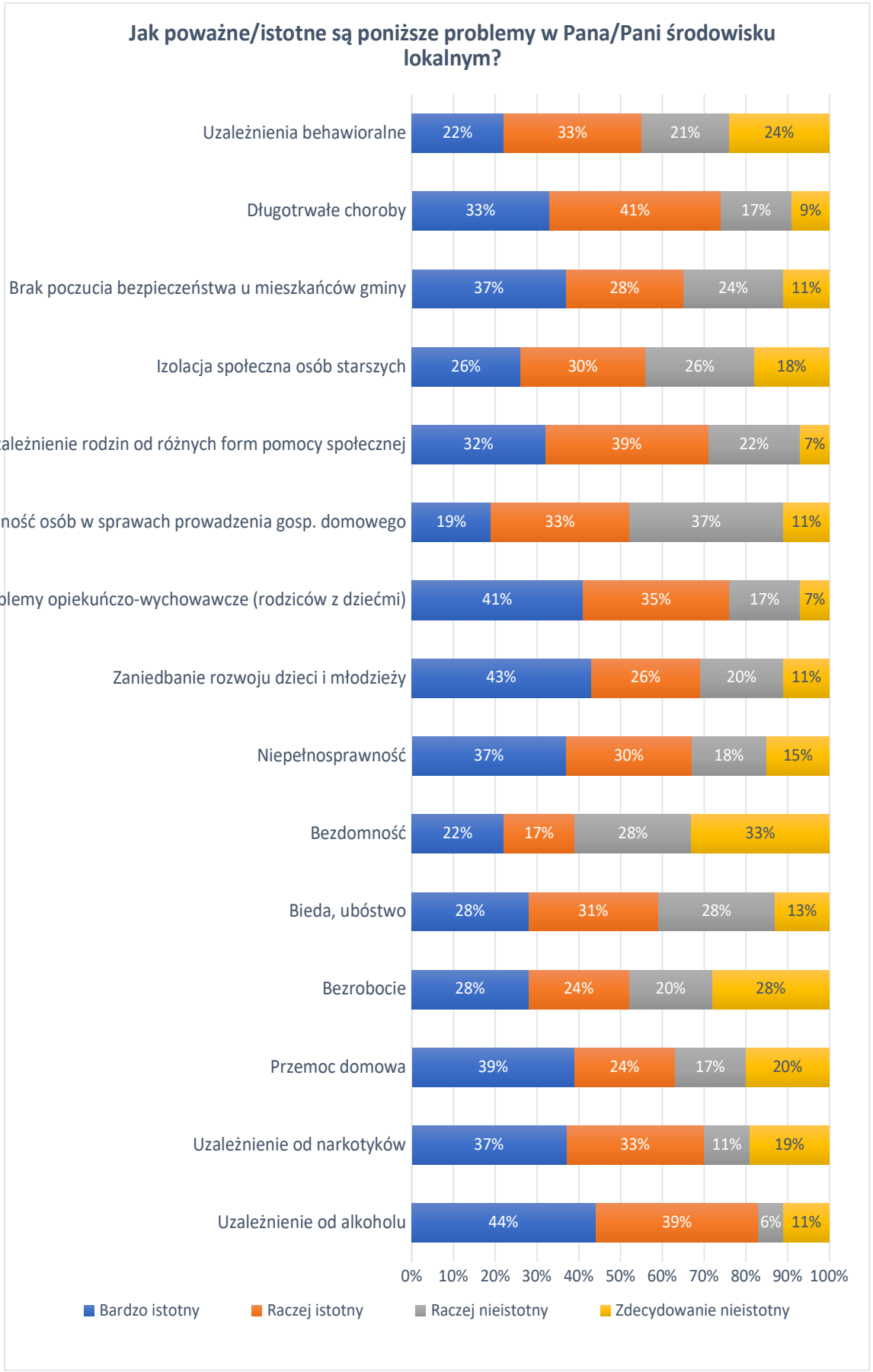
W dalszych trzech podrozdziałach Strategii przedstawione zostały główne konkluzje z przeprowadzonych badań.

III 2. LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W OPINII DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

- Za najbardziej istotny problem uznano uzależnienie od alkoholu – 44% badanych podało, że jest to problem bardzo istotny, a 39%, że raczej istotny. Zatem łącznie 83% respondentów uznało, że najbardziej istotny problem społeczny w gminie to uzależnienie od alkoholu.

  Na drugim miejscu znalazły się problemy opiekuńczo-wychowawcze (zdaniem łącznie 76%), a w trzeciej kolejności długotrwałe choroby (74%).

  Z kolei za najmniej istotny problem uznano bezdomność – zdaniem 28% jest to zjawisko w gminie raczej nieistotne, a 33% zdecydowanie nieistotne.

Jak poważne/istotne są poniższe problemy w Pana/Pani środowisku lokalnym?
Uzależnienia behawioralne 22% 33% 21% 24%
Długotrwałe choroby 33% 41% 17% 9%
Brak poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców gminy 37% 28% 24% 11%
Izolacja społeczna osób starszych 26% 30% 26% 18%
Uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej 32% 39% 22% 7%
Bezradność osób w sprawach prowadzenia gosp. domowego 19% 33% 37% 11%
Problemy opiekuńczo-wychowawcze (rodziców z dziećmi) 41% 35% 17% 7%
Zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży 43% 26% 20% 11%
Niepełnosprawność 37% 30% 18% 15%
Bezdomność 22% 17% 28% 33%
Bieda, ubóstwo 28% 31% 28% 13%
Bezrobocie 28% 24% 20% 28%
Przemoc domowa 39% 24% 17% 20%
Uzależnienie od narkotyków 37% 33% 11% 19%
Uzależnienie od alkoholu 44% 39% 6% 11%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%
Bardzo istotny
Raczej istotny
Raczej nieistotny
Zdecydowanie nieistotny

- Na pytanie o ocenę powszechności występowania w gminie poszczególnych rodzajów uzależnień, w czołówce również znalazł się alkoholizm (50% uznało go za problem dość powszechny, a 32% za bardzo powszechny, co daje łącznie 82%).
- Największa część badanych (48%) ocenia przeciętnie jakość współpracy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowym i kościelnymi. Łącznie 26% ocenia pozytywnie, 20% źle, a pozostałe 7% nie ma zdania na ten temat.
- Mieszkańcy w przeważającej większości (88%) przyznają, że nie znają żadnych instytucji na terenie miasta, które pomagają osobom uzależnionym.
- Jeszcze większa część badanych (93%) uważa za potrzebne realizowanie działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Za najbardziej potrzebne działania profilaktyczne przeciwko uzależnieniom najczęściej wskazywano na wsparcie psychologiczne dla rodzin (30% odpowiedzi). Mieszkańcy widzą też potrzebę warsztatów profilaktycznych dla uczniów (24%), otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (18%), ogólnospołecznych kampanii profilaktycznych, a w najmniejszym stopniu potrzebę pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji (12%).
- Blisko połowa mieszkańców (46%) czuje się bezpiecznie na terenie gminy swojego zamieszkania. Nie sposób jednak pominąć wskazania przez ponad 1/3 badanych (33%), którzy podają, że nie czują się bezpiecznie.
- Największa grupa respondentów (37%) deklaruje, że nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że zna osoby doświadczające przemocy domowej. 28% odpowiada twierdząco, a 35% zaprzecza.
- Większość mieszkańców nie zna miejsc, w których może uzyskać pomoc osoba doświadczająca przemocy domowej (67%).
- Zdecydowana większość mieszkańców (80%) uczestniczy w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie gminy.

  Pozostała część badanych uzasadnia swoją absencję najczęściej brakiem zainteresowania lokalna ofertą (36% badanych).
- Ponad połowa (57%) ankietowanych ocenia, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest zaspokajana przez władze gminy. Pozostałe 43% ma odmienne zdanie na ten temat.

- Wśród wskazanych obszarów usług społecznych zdecydowanie najwięcej badanych wskazało na ochronę zdrowia, jako wymagającą większej uwagi (74% osób). W drugiej kolejności – aczkolwiek na dużo dalszym miejscu – wskazano na profilaktykę uzależnień (39%).
- Zdania na temat sytuacji seniorów w gminie są podzielone. Największa grupa (37%) nie ma zdania w tej kwestii, podczas gdy niewiele mniej badanych (33%) ocenia ją jako dobrą, a 30% jako złą.
- Nieznacznie ponad połowa badanych (54%) ocenia pozytywnie ofertę działań skierowanych do seniorów.
- Zdaniem 63% badanych, osoby z niepełnosprawnością cieszą się akceptacją na terenie gminy. 33% nie ma zdania, a pozostałe 4% uważa, że osoby takie nie są akceptowane przez społeczność lokalną. Nie przekłada się to jednak na sytuację osób z niepełnosprawnością na rynku pracy - 48% badanych uważa, że w środowisku lokalnym nie ma ofert pracy dla osób z niepełnosprawnością, a 42% nie ma zdania na ten temat. Zdaniem 6% pracodawcy nie chcą zatrudniać takich osób, a tylko pozostałe 4% uważa, że są oferty zatrudnienia kierowane do osób z niepełnosprawnością.

III 3. LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W OPINII KADRY POMOCY SPOŁECZNEJ

- Łącznie ponad połowa badanych uznała każdy z przedstawionych problemów społecznych za bardzo istotny lub raczej istotny.

W największym stopniu badani wskazali na:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (43%: bardzo istotny, 43% raczej istotny);

- długotrwałe choroby (43%: bardzo istotny, 43% raczej istotny);

- problemy opiekuńczo-wychowawcze (43%: bardzo istotny, 43% raczej istotny);

- bezdomność (43%: bardzo istotny, 43% raczej istotny);

- bieda, ubóstwo (43%: bardzo istotny, 43% raczej istotny);

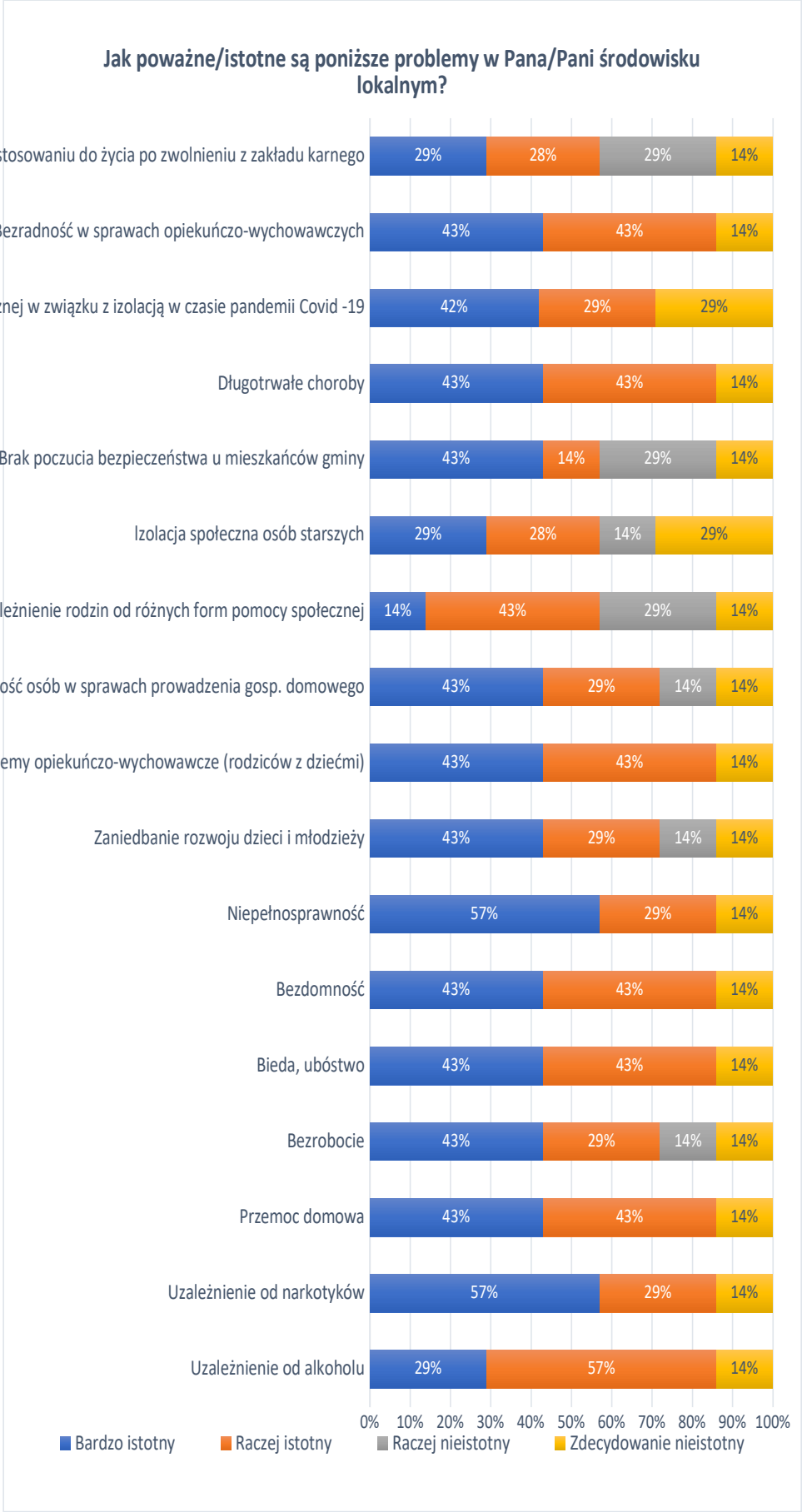
- przemoc domowa (43%: bardzo istotny, 43% raczej istotny).

Również zdaniem w sumie 86% badanych istotnymi problemami są:

- niepełnosprawność, z tym też w tym przypadku ponad połowa, 57%, oceniła to jako problem zdecydowanie istotny, a 29% jako raczej istotny,

- uzależnienie od narkotyków (analogicznie jw.).

- uzależnienie od alkoholu, z tym że większość, bo 57% ocenia to jako problem raczej istotny, a 29% jako zdecydowanie istotny.

Jak poważne/istotne są poniższe problemy w Pana/Pani środowisku lokalnym?
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
29%
28%
29%
14%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
43%
43%
14%
Pogorszenie kondycji psychicznej w związku z izolacją w czasie pandemii Covid -19
42%
29%
29%
Długotrwałe choroby
43%
43%
14%
Brak poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców gminy
43%
14%
29%
14%
Izolacja społeczna osób starszych
29%
28%
14%
29%
Uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej
14%
43%
29%
14%
Bezradność osób w sprawach prowadzenia gosp. domowego
43%
29%
14%
14%
Problemy opiekuńczo-wychowawcze (rodziców z dziećmi)
43%
43%
14%
Zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży
43%
29%
14%
14%
Niepełnosprawność
57%
29%
14%
Bezdomność
43%
43%
14%
Bieda, ubóstwo
43%
43%
14%
Bezrobocie
43%
29%
14%
14%
Przemoc domowa
43%
43%
14%
Uzależnienie od narkotyków
57%
29%
14%
Uzależnienie od alkoholu
29%
57%
14%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%
Bardzo istotny
Raczej istotny
Raczej nieistotny
Zdecydowanie nieistotny

- Ponad połowa ankietowanych (57%) w pełni zgadza się ze stwierdzeniem, że pomoc społeczna pomaga w zapobieganiu trudnym sytuacjom życiowym. 29% zgadza się z tym częściowo, a pozostałe 14% nie ma zdania na ten temat.
- Większość respondentów (71%) zdecydowanie zgadza się z poglądem, że władze gminy są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej, a 29% częściowo się zgadza.
- Zdaniem 71% badanych większość potrzeb społecznych w życiu publicznym jest zaspokajana (71%).
- Badani jednomyślnie (100%) oceniają pozytywnie współpracę i komunikację pomiędzy władzami a GOPS.
- Wszyscy badani (100%) popierają idee prowadzenia działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Z kolei za najbardziej potrzebne rodzaje działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom kadra GOPS uznała wsparcie psychologiczne dla rodzin (57%). W drugiej kolejności są to ogólnospołeczne kampanie informacyjne (29%), a w trzeciej warsztaty profilaktyczne dla uczniów (14%).
- Zdaniem zdecydowanej większości pracowników GOPS większej uwagi władz lokalnych wymaga wsparcie mieszkalnictwa (86% badanych). Jeszcze jedna sfera uzyskała wsparcie przez ponad połowę badanych – czyli profilaktyka uzależnień (57%).

  Z drugiej strony żaden ankietowany nie zasygnalizował potrzeby większego zadbania o handel i usługi oraz ofertę edukacyjną.

III 4. LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W OPINII UCZNIÓW

- W opinii samych uczniów najczęściej w ich środowisku występuje:

  - uzależnienie od smartfona (w tym social mediów) – tak ocenia łącznie 67% badanych,

  - siecioholizm – tak ocenia łącznie 62% badanych.

  W przypadku każdego z pozostałych rodzajów uzależnień ponad 59% uczniów ocenia, że nie występuje one wcale.

- Największa grupa uczniów nie ma zdania odnośnie spożywanie alkoholu przez innych uczniów (44%). Z kolei 36% ocenia, że uczniowie nie sięgają po alkohol, a pozostałe 20% uważa, że tak się dzieje.
- Zgodnie z odpowiedziami ankietowanych uczniów wiek ich inicjacji alkoholowej jest bardzo niski: 50% stwierdziła, że po raz pierwszy spróbowała alkoholu w wieku 8-10 lat, a druga połowa, że w wieku 11-13 lat.
- Uczniowie niemal jednogłośnie (95%) przyznali, że spożywają alkohol przynajmniej raz w tygodniu. Tylko pozostałe 5% zadeklarowała się jako abstynenci. Takie wskazania należy – co bardziej prawdopodobne – łączyć z dziecięcym poczuciem humoru. Tym bardziej, że na pytanie o to czy w gminie są miejsca, w których osoby niepełnoletnie z łatwością mogą kupić alkohol ponad połowa (51%) zaprzecza, natomiast 46% nie ma zdania. Z takim poglądem zgadza się pozostałe 3% badanych uczniów, co może pośrednio wskazywać na liczbę uczniów, którzy faktycznie mieli dotąd doświadczenia z alkoholem lub próbowali go nabyć.
- Ponad połowa (51%) uczniów twierdzi, że osoby w ich wieku palą papierosy. Ponad 1/3 (33%) nie wiem, a pozostałe (16%) zaprzecza. Na pytanie skierowane bezpośrednio do badanych uczniów o to, czy sami palą papierosy, zdecydowana większość (79%) stwierdza, że nie pali papierosów. Pozostałe 21% uczniów podaje, że spróbowała palenia tylko raz.
- Zdecydowana większość uczniów nie ma zdania, czy ich rówieśnicy mieli kontakt z narkotykami i dopalaczami (69%). Natomiast 29% zaprzecza, a pozostałe 3% potwierdza. Żaden z ankietowanych uczniów nie przyznał się do kontaktu z narkotykiem lub dopalaczem. Zdecydowana większość uczniów (80%) nie ma wiedzy o tym, czy łatwo jest nabyć narkotyki lub dopalacze w lokalnym środowisku. Zdaniem 5% jest to łatwe, a 15%, że trudne, co daje łącznie 20% uczniów, którzy mogli mieć de facto kontakt z takimi substancjami lub próbą ich zakupu.
- Na pytanie o ilość czasu spędzaną przed komputerem uzyskano bardzo zróżnicowane odpowiedzi, co uniemożliwia ustalenie wyraźnych tendencji. Największa grupa uczniów przyznała, że korzysta z komputera do 4 godzin (31%). Niewiele mniej, 28%, ma spędzać do 2 godzin, a jeszcze mniej, 25%, twierdzi, że nie korzysta z komputera w ogóle.

  Jest też niewielka grupa, która spędza przed komputerem do 6 godzin (13%) i nawet powyżej 6 godzin (3%).

- Uczniowie chętniej korzystają ze samartfonów, niż z komputera – jedynie 3% uczniów podała, że nie używa telefonu w ogóle. Uczniowie najczęściej korzystają z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie (49%).
- W razie tygodniowego odcięcia od Internetu największa część uczniów (61%) przyznała, że czułaby się z tym raczej normalnie, chociaż trochę by go im brakowało.
  Zdaniem 26% nie byłoby żadnego problemu.
  Pozostałe łącznie 13% odczuwałoby mniejszy lub większy dyskomfort.
- Największa grupa badanych uczniów (36%) podaje, że gra w gry komputerowe od 1 do 3 godzin dziennie, a 25% przyznało, że w ogóle nie korzysta z tej formy spędzania czasu. Jest też istotny odsetek 23%, który przeznacza na gry komputerowe do 1 godziny dziennie.
- Uczniowie ze szkół w gminie mają styczność z różnymi formami cyberprzemocy, aczkolwiek w bardzo zróżnicowanym wymiarze.
  Największa grupa uczniów deklaruje, że otrzymuje złośliwe komentarze (tzw. hejt) lub spotkało to ich znajomych – łącznie 57%.
  Natomiast w sumie 44% uczniów zetknęło się osobiście lub w swoim otoczeniu z udostępnianiem ich prywatnym wiadomości innej osobie.
  Z kolei najrzadziej uczniowie zetknęli się z przypadkami włamania na konto w portalu społecznościowym (łącznie 13%) i otrzymywaniem wiadomości z groźbami lub szantażem (15%).
- Hazard nie jest rozpowszechnionym zajęciem wśród badanych uczniów – niemniej łącznie 13% z nich przyznało się do takich doświadczeń. W tym 10% podało, że grało w gry hazardowe tylko raz, 5%, że 2-9 razy, a 3%, że od 10 razy wzwyż.
- Większość uczniów (62%) twierdzi, że nie zdarza im się kompulsywnie objadać, niemniej zauważalna część (38%) przyznała się do tzw. zajadania stresów.
- Uczniowie są niemal jednomyślni, twierdząc (95%), że napoje energetyczne nie są korzystne dla zdrowia. Pomimo że od 1 stycznia 2024 r. obowiązuje zakaz sprzedaży napojów energetycznych osobom poniżej 18 r.ż., jest grupa 31% uczniów, którzy twierdzą, że zdarza im się spożywać takie napoje. Największa grupa respondentów podaje, że pije napoje energetyczne raz w miesiącu (67%), niemniej ¼ badanych uczniów przyznaje się do spożywania ich raz w tygodniu (25%), a 8% nawet 2-3 razy na tydzień.

- Na pytanie o doświadczanie przemocy w szkole, największa część uczniów (38%) przyznała, że zetknęła się z nią kilka razy w roku. Niewiele mniej, bo 31% twierdzi z kolei, że nigdy nie doznała przemocy.

  Jest też grupa, która ma doświadczyć przemocy rówieśniczej kilka razy w miesiącu (21%), kilka razy w tygodniu (5%), a nawet codziennie (5%).
- Uczniowie niemal jednogłośnie stwierdzili, że ni doznali przemocy domowej (95%). Pozostałe 5% ma inne doświadczenia w tym zakresie.
- Największa część uczniów uważa, że w okolicy ich zamieszkania jest dużo ciekawych propozycji spędzania czasu wolnego (41%).

  Jest też grupa, która postuluje potrzebę zorganizowania większej liczby obiektów sportowych (18%), terenów zielonych (13%), organizacji młodzieżowych (10%) czy świetlic/klubów dla dzieci (5%).

IV CZĘŚĆ ANALITYCZNA - ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to heurystyczna technika analityczna, która służy uporządkowaniu zgromadzonych danych i wysnuciu wniosków do dalszego strategicznego działania w określonej sferze. W kontekście strategii rozwiązywania problemów społecznych analiza SWOT stanowi metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją.

Skrót SWOT to akronim pochodzący od czterech angielskich słów, które zarazem stanowią cztery elementy tej techniki. Są to **Strenghts** (silne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia). Te pojęcia należy rozumieć w następujący sposób:

S (**Strenghts**) – mocne strony gminy, to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).

W (**Weaknesses**) – słabe strony, które jeśli nie zostaną wyeliminowane bądź zniwelowane mogą hamować rozwój gminy. To konsekwencja ograniczeń zasobów i

niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

O (**Opporutnities**) – szanse - czyli zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabią występujące negatywne zjawiska,

T (**Threats**) – zagrożenia – wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.

Tab. 25. Analiza SWOT dla gminy Warta Bolesławiecka w zakresie polityki społecznej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Otwartość na problemy społeczne -aktywna postawa władz gminy wobec problemów i potrzeb społeczności mieszkańców (opracowanie oraz realizowanie programów pomocowych i profilaktycznych), • Prowadzenie profilaktyki wśród dzieci, młodzieży ich rodziców i nauczycieli, • Dobra współpraca na linii OPS, placówki oświaty, GKRPA, Policja, instytucje kultury i organizacje społeczne, • Działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, • Dobra infrastruktura i profesjonalizm kadr pomocy społecznej, oświaty, • Wysoka wykrywalność przestępstwa (65,3%), • Wyrównane proporcje płci mieszkańców, • Spadek liczby rozwodów, • Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej, • Potencjał sektora organizacji pozarządowych, • Wysokie walory kulturowe i przyrodnicze, zabytki, trasy rowerowe, co sprzyja rozwojowi aktywności ruchowej i turystyki, • Spadek bezrobocia, • Wieloaspektowa działalność instytucji kultury, • Oferta licznych i cyklicznych imprez kulturalnych, • Aspiracje edukacyjne uczniów i rodziców.	• Ograniczone środki własne na rzecz pomocy społecznej, • Wyuczona bezradność w środowiskach dotkniętych bezrobociem i zjawiskami patogennymi, • Pasywność i bezradność w rozwiązywaniu własnych problemów, • Postawy roszczeniowe części beneficjentów pomocy społecznej, • Wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej • Brak kompetencji wychowawczych u części rodziców, • Wieloproblemowość rodzin, • Występowanie zjawiska uzależnień i przemocy domowej oraz problemów im towarzyszących, • Brak miejsc hostelowych dla osób doznających przemocy i osób w trudnej sytuacji życiowej, • Wzrost liczby założonych Niebieskich Kart, co pośrednio może świadczyć o wzroście skali problemu przemocy domowej, • Wzrost liczby interwencji domowych Policji dot. przemocy, • Spadek liczby mieszkańców, • Spadek liczby uczniów w szkołach na terenie gminy, • Słabo zróżnicowana współpraca władz z ngo, • Występowanie zjawiska bezrobocia, • Niewystarczający dostęp do

• Malejące bezrobocie. • Malejąca liczba większości przyznawanych świadczeń rodzinnych.	specjalistycznych usług zdrowotnych i opiekuńczych, • Bariery architektoniczne,
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Rozwój gospodarczy gminy, • Przystosowanie potrzeb oświaty do lokalnego rynku pracy, • Nowe źródła i instrumenty wsparcia rozwoju zasobów ludzkich ze środków UE, • Doskonalenie zawodowe kadry oświaty, administracji i pracowników socjalnych, • Właściwa polityka kadrowa, • Rozwój współpracy międzysektorowej oraz publiczno-społecznej w zakresie działań na rzecz aktywnej integracji oraz realizacji usług społecznych, • Wspieranie inicjatyw mieszkańców na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • Realizacja programów gminnych i powiatowych, • Tworzenie dokumentów strategicznych przez gminę we współpracy z NGO, • Lepsze wykorzystanie potencjału NGO, • Promowanie rodzicielstwa zastępczego, • Kampanie i inne działania przeciwko przemocy domowej i uzależnieniom, • Tworzenie grup wsparcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych, • Zwiększenie integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością, • Zasoby ludzkie – wzrost aktywności młodych ludzi, społeczności lokalnych i grup nieformalnych • Stale polepszanie stanu infrastruktury placówek oświatowych oraz obiektów sportowych i rekreacyjnych, • Rozwój energetyki odnawialnej, zwiększenie udziału OŹE w bilansie energetycznym gminy, • Edukacja ekologiczna mieszkańców, • Zmiany w prawodawstwie o pomocy społecznej i prawie pracy, ułatwiające elastyczne łączenie zatrudnienia z życiem rodzinnym i opieką nad dziećmi, • Systematyczna likwidacja barier cyfrowych, architektonicznych i informacyjnych w przestrzeni publicznej,	• Pogłębianie się zjawisk długotrwałego korzystania z pomocy społecznej (uzależnienie od pomocy społecznej), dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, • Obniżenie jakości świadczonych usług przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej wynikające z braku dodatkowych środków na utrzymanie zatrudnienia, • Negatywny wpływ epidemii COVID-19 na wiele sfer życia społecznego i gospodarczego, • Starzenie się społeczeństwa w skali całej Polski, co będzie negatywnie oddziaływało również na rozwój gminy (w tym na większe zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze), • Choroby cywilizacyjne, • Inflacja pogarszająca stan domowego budżetu, • Możliwy wzrost bezrobocia, • Możliwy dalszy ubytek mieszkańców, • Niepewna sytuacja międzynarodowa w sąsiedztwie Polski, • Rozbudowany system pomocy społecznej sprzyjający utrwalaniu się pasywnych postaw na rynku pracy, • Zagrożenia ze strony nowych rodzajów uzależnień behawioralnych, • Zbyt duże obciążenie gminy obowiązkami społecznymi przy braku wsparcia ze strony państwa, • Rozluźnienie więzi rodzinnych wynikających m.in. z migracji zarobkowych, • Występowanie zjawiska zmęczenia, bezsilności i bezradności społecznej, • Brak motywacji do podnoszenia poziomu wiedzy, • Brak spójności pomiędzy systemem edukacji a rynkiem pracy.

• Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, • Możliwość skorzystania z form współpracy międzynarodowej,	

Źródło: Opracowanie własne

V CZĘŚĆ PROGRAMOWA

V 1. WIZJA I MISJA

Tab. 26. Wizja i misja

WIZJA **GMINY WARTA BOLESŁAWIECKA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ**
Wizja wyraża pożądany obraz gminy łączący aspiracje mieszkańców oraz władz samorządowych na wszystkich istotnych polach istnienia i funkcjonowania wspólnoty lokalnej.
Gmina Warta Bolesławiecka jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym do życia za sprawą dostępu do bogatej oferty usług socjalnych, edukacyjnych i kulturalnych.
MISJA **GMINY WARTA BOLESŁAWIECKA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ**
Misja zawiera w sobie zasady i wartości akceptowane przez podmioty realizujące Strategię oraz wyznacza przewodni sposób wdrożenia jej założeń w życie.
Gmina Warta Bolesławiecka zapewnia warunki do tworzenia trwałych więzi społeczno-rodzinnych, podnosząc jakość życia mieszkańców w sposób wolny od marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wytyczonych celów strategicznych oraz precyzujących je kierunków działań. Biorąc pod uwagę wnioski z przeprowadzonej diagnozy *desk research* oraz wyników badań ankietowych miejscowej populacji, wyznaczono następujące cele strategiczne:

- **I Wsparcie dla rodzin zamieszkujących gminę,**
- **II Zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, związanemu w szczególności z bezrobociem, bezdomnością lub ubóstwem,**

- **III Wzrost efektywności w zakresie pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową lub uzależnienia,**
- **IV Integracja i poprawa funkcjonowania w środowisku lokalnym osób starszych, długotrwale chorych i z niepełnosprawnością,**
- **V Wzrost kapitału kompetencyjnego i stopnia partycypacji społecznej mieszkańców gminy w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych.**

V 2. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ

Tab. 27. Cele strategiczne i operacyjne.

CEL STRATEGICZNY I: WSPARCIE DLA RODZIN ZAMIESZKUJĄCYCH GMINĘ
Kierunki działań: I 1. Pomoc rodzinom ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo oraz w trudnej sytuacji materialnej z powodu wielodzietności lub samotnego rodzicielstwa; I 2. Zapewnienie prawidłowego funkcjowania systemu pieczy zastępczej; I 3. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do kształcenia i możliwości rozwijania swoich zainteresowań; I 4. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży; I 5. Zapewnienie i ubogacenie oferty spędzania czasu wolnego poprzez modernizację i rozwój infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej; I 6. Inicjowanie, promowanie i wspieranie wydarzeń sprzyjających integracji społeczności lokalnej (m.in. festynów, pikników, imprez kulturalnych, artystycznych, rekreacyjnych i sportowych). I 7. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, oraz promocja zdrowego stylu życia, w szczególności poprzez prowadzenie profilaktyki zdrowotnej, poprawę dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych, a także zapewnienie dostępu osobom w kryzysie psychicznym do konsultacji. I 8. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Warta Bolesławiecka.
Prognozowane zmiany: • Wzmocnienie kształtowania prawidłowych wzorców życia rodziny, • Zaktywizowanie społeczności lokalnej do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny, • Zmniejszenie skali problemów opiekuńczo-wychowawczych, m.in. dzięki współpracy pedagoga szkolnego z pracownikami socjalnymi, ułatwiony dostęp do informacji o stanie rodziny dzięki kontaktom z dziećmi w szkole, • Zwiększenie szans edukacyjnych (zarówno uczniów uzdolnionych, jak i tych mających problemy w nauce); • Zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,

• Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich;
• Zwiększenie efektywności wsparcia dla osób samotnie wychowujących dzieci;

CEL STRATEGICZNY II: ZAPOBIEGANIE I PRZECWIDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOLECZNEMU, ZWIĄZANEMU W SZCZEGÓLNOŚCI Z BEZROBOCIEM, BEZDOMNOŚCIĄ LUB UBÓSTWEM

Kierunki działań:
II 1. Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa oraz poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w trudnej sytuacji materialno-bytowej w celu zapewnienia im bezpieczeństwa socjalnego;
II 2. Przeciwdziałanie bezrobociu poprzez wdrażanie działań aktywizacyjnych i rozwój przedsiębiorczości, w szczególności we wspólpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i lokalnymi pracodawcami;
II 3. Wsparcie dla osób bezdomnych, w szczególności poprzez wspieranie akcji charytatywnych, zapewnienie miejsc tymczasowego schronienia oraz poradnictwo specjalistyczne.

Prognozowane zmiany:
• Wzrost efektywności wsparcia dla osób dotkniętych ubóstwem;
• Zmniejszenie się liczby osób i rodzin dotkniętych problemami ubóstwa - poprawa sytuacji materialnej i kondycji psychicznej;
• Zwiększenie skuteczności wsparcia dla osób dotkniętych bezdomnością.
• Nabycie nowych umiejętności zawodowych,
• Pozyskanie wiedzy przez mieszkańców, zwłaszcza długotrwale bezrobotnych, w zakresie poruszania się w nowych realiach obowiązujących na rynku pracy.

CEL STRATEGICZNY III: WZROST EFEKTYWNOŚCI W ZAKRESIE POMOCY OSOBOM UWIKŁANYM W PRZEMOC DOMOWĄ LUB UZALEŻNIENIA

Kierunki działań:
III 1. Zapewnienie warunków do pracy i koordynacja działań lokalnych podmiotów w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej;
III 2. Prowadzenie działań pomocowych dla osób doznających przemocy domowej i działań interwencyjnych, edukacyjno-korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową,
III 3. Wsparcie dla organizacji zajęć i warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia, pokazujących negatywne skutki nadużywania alkoholu oraz sięgania po narkotyki i substancje psychoaktywne oraz promujących zdrowy styl życia;

III 4. Wspieranie instytucji, podmiotów, stowarzyszeń i osób fizycznych prowadzących działania z zakresu profilaktyki uzależnień,
III 5. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień;
III 6. Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych i innych zagrożeń związanych z rozwojem nowoczesnych technologii komunikowania (m.in. cyberprzemoc, oszustwa internetowe, stalking, wyłudzanie danych, fonoholizm),
III 7. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka, a także Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

Prognozowane zmiany:
• Zwiększenie skuteczności wsparcia dla osób dotkniętych problemem uzależnień oraz osób współuzależnionych;
• Poszerzenie wiedzy i świadomości mieszkańców na temat identyfikowaia i reegowania na problemy przemocy domowej oraz uzależnień;
• Zmniejszenie się liczby osób uzależnionych;
• Zwiększenie skuteczności wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową;
• Zmniejszenie się liczby osób/rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej;
• Wzrost dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu lub środków odurzających.

CEL STRATEGICZNY IV: INTEGRACJA I POPRAWA FUNKCJONOWANIA W ŚRODOWISKU LOKALNYM OSÓB STARSZYCH, DŁUGOTRWALE CHORYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Kierunki działań:
IV 1. Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych i z niepełnosprawnością poprzez promowanie informacji o dostępności do dziennych placówek wsparcia, klubów, grup wsparcia oraz imprez kulturalnych na terenie powiatu bolesławieckiego;
IV 2. Wsparcie rzeczowe i finansowe rodziny w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi i z niepełnosprawnością w celu pozostawienia ich w otoczeniu rodziny;
IV 3. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnością;
IV 4. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego dla seniorów i osób z niepełnosprawnością (zapewnienie dostępu do edukacji i wydarzeń kulturalnych, imprez środowiskowych i integracyjnych, wycieczek itp.);
IV 5. Stałe zwiększanie dostępności do usług opiekuńczych, włączając w to pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację i pomoc w załatwianiu codziennych spraw życiowych.

Prognozowane zmiany:
• wyrównanie poziomu życia osób starszych i niepełnosprawnych,
• społeczeństwo nastawione na integrację między pokoleniami,
• utrwalenie wizerunku osoby starszej osób z niepełnosprawością wolnego od

negatywnych stereotypów, • zmniejszenie czasu oczekiwania na przyznanie usług opiekuńczych, • wyższy udział osób z niepełnosprawością w rynku pracy.
CEL STRATEGICZNY V: WZROST KAPITAŁU KOMPETENCYJNEGO I STOPNIA PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ MIESZKANCÓW GMINY W ROZWIĄZYWANIU LOKALNYCH PROBLEMOW SPOŁECZNYCH
Kierunki działań: V 1. Umożliwienie podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności członkom personelu zajmującego się profilaktyką i przeciwdziałaniem problemom społecznym w gminie (w tym GOPS, ZI, GKRPA, NGO) poprzez udział w szkoleniach, seminariach i konferencjach oraz dostęp do superwizji zawodowych; V 2. Angażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów gminy poprzez konsultacje społeczne i kampanie informacyjne nt. partycypacji społecznej, zwłaszcza wśród młodzieży.
Prognozowane zmiany: •przyrost kompetencji wśród pracowników pomocy społecznej i pozostałej kadry zajmującej się działaniami w zakresie polityki społecznej, •pogłębienie zainteresowania, poczucia odpowiedzialności i identyfikacji mieszkańców z gminą.

Źródło: Opracowanie własne

V 3. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW

Tab. 28. Wskaźniki realizacji celów strategicznych

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość początkowa	Wartość docelowa
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń OPS	GOPS	177	spadek
Liczba klientów pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu	GOPS	133	spadek

ubóstwa			
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	GOPS	98	wzrost
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych	GOPS	134	spadek
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń niepieniężnych	GOPS	43	spadek
Liczba przyznanych świadczeń rodzinnych	GOPS	8283	spadek
Liczba rodzin, którym wypłacono świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	GOPS	32	utrzymanie na dotychczasowym poziomie
Liczba osób, którym przyznano zasiłki stałe	GOPS	51	spadek
Liczba rodzin, którym przyznano zasiłki okresowe	GOPS	77	spadek
Liczba rodzin wielodzietnych, korzystających z ogólnopolskiej KDR	UG	155	wzrost
Liczba inicjatyw z zakresu organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w tym dla dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych	UM, GOPS	-	wzrost
Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych	UG	36	wzrost
Liczba uczestników imprez kulturalnych	UG		wzrost
Liczba inwestycji na rzecz szkół	UM, placówki oświatowe	-	wzrost
Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	GOPS, Ośrodki zdrowia	-	wzrost
Liczba placówek służby zdrowia na terenie gminy	UM, GOPS	9	wzrost
Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych na temat zdrowia psychicznego	UM, GOPS, ośrodki zdrowia	-	wzrost
Liczba organizacji z terenu gminy działających na rzecz osób ubogich	UG	-	wzrost
Liczba uczniów, którym	GOPS	47	wzrost

została udzielona pomoc w formie stypendiów			
Średnia liczba etatów nauczycieli początkujących od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia	GOPS, placówki oświatowe	23,95	wzrost
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	GUS	101	spadek
Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia	GOPS	53	spadek
Liczba inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia	UM, PUP	-	wzrost
Liczba zarejestrowanych w Regon podmiotów gospodarki narodowej	GUS	735	wzrost
Liczba podjętych działań informacyjnych w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych	GOPS, PUP	-	wzrost
Liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów oraz kursów mających na celu zwiększenie kwalifikacji osób bezrobotnych nieaktywnych zawodowo	PUP	-	uzależnione od środków finansowych, którymi dysponować będzie PUP
Liczba zatrudnionych osób bezrobotnych w ramach aktywnych form, przeciwdziałania bezrobociu (roboty publiczne, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, staże, przygotowanie zawodowe itp.)	PUP	-	wzrost
Liczba beneficjentów pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezdomności	GOPS	11	wzrost
Liczba opracowanych diagnoz lokalnych zagrożeń społecznych	GOPS	1	1 diagnoza w okresie obowiązywania Strategii
Liczba beneficjentów	GOPS	15	wzrost

systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu uzależnień			
Liczba zakupionych materiałów informacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki alkoholowej/narkotykowej oraz uzależnień behawioralnych	GOPS, GKRPA	-	1 pakiet na rok w okresie obowiązywania Strategii
Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących	GKRPA	5	wzrost
Liczba wniosków o leczenie odwykowe	GKRPA	7	utrzymanie na zbliżonym poziomie
Liczba kontroli punktów sprzedaży alkoholu	GKRPA	19	utrzymanie na zbliżonym poziomie
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	UG	18	spadek
Liczba organizacji pozarządowych z terenu gminy, które działają na rzecz osób dotkniętych problemami uzależnień	UM	-	wzrost
Liczba kampanii edukacyjnych poświęconych tematyce uzależnień, promocji trzeźwości i zdrowego trybu życia	GKRPA, GOPS, Placówki oświatowe	-	min. 1 kampania w okresie obowiązywania Strategii
Liczba programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach dotyczących wszelkich uzależnień oraz problemu przemocy	GKRPA, GOPS, Placówki oświatowe		min. 2 programy na rok w czasie obowiązywania Strategii
Liczba uczniów uczestniczących w działaniach profilaktycznych na terenie szkoły	GOPS, placówki oświatowe	428	wzrost
Liczba rodziców uczestniczących w działaniach profilaktycznych na terenie szkoły	GOPS, placówki oświatowe	28	Wzrost
Liczba nauczycieli uczestniczących w działaniach	GOPS, placówki oświatowe	26	wzrost

profilaktycznych na terenie szkoły			
Liczba szkoleń dla członków GKRPA	GKRPA, GOPS	2	wzrost
Liczba opracowanych diagnoz dotyczących problemu przemocy domowej	GOPS, GKRPA	-	1 diagnoza w okresie obowiązywania Strategii
Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem finansowym z powodu występowania przemocy domowej	GOPS	0	utrzymanie na podobnym poziomie
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty" w danym roku	GOPS	27	wzrost
Liczba działań podejmowanych przez ZI w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku	GOPS	27	wzrost
Liczba zakupionych materiałów informacyjnych z zakresu przemocy domowej	GOPS	-	1 pakiet na rok w okresie obowiązywania Strategii
Liczba zainicjowanych przez ZI interwencji w środowisku zagrożonym przemocą domową	GOPS	27	wzrost
Liczba zainicjowanych przez ZI działań wobec osób stosujących przemoc domową	GOPS	10	wzrost
Liczba kampanii edukacyjnych poświęconych tematyce przemocy domowej	GOPS, ZI, placówki oświatowe	-	min. 1 kampania w okresie obowiązywania Strategii
Liczba diagnoz potrzeb seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy	GOPS	-	1 diagnoza w okresie obowiązywania Strategii
Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu niepełnosprawności	GOPS	78	spadek

Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu długotrwałej choroby	GOPS	104	spadek
Liczba kampanii społecznych mających na celu budowanie świadomości społecznej na temat potencjału i potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych	UM, GOPS, placówki oświatowe, placówki kulturalne	-	min. 1 kampania w okresie obowiązywania Strategii
Liczba inwestycji w celu likwidację barier architektonicznych oraz komunikacyjnych	UG, GOPS	0 inwestycji	min. 1 w okresie obowiązywania Strategii
Liczba ngo z terenu gminy działających na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	UG	-	wzrost
Liczba działań polegających na organizacji aktywnych form spędzania czasu wolnego dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami	UM, GOPS, placówki kulturalne	-	wzrost
Liczba wolontariuszy	GOPS	-	wzrost
Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w szkoleniach, kursach zawodowych, stażach	PUP	-	uzależnione od środków finansowych, którymi dysponować będzie PUP
Liczba podmiotów ekonomii społecznej współpracujących z GOPS	GOPS	1	wzrost

Opracowanie własne

VI CZĘŚĆ WDROŻENIOWA

VI 1. HARMONOGRAM REALIZACJI

Tab. 29. Harmonogram realizacji Strategii

Lp.	Etap realizacji	Termin

1.	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Warta Bolesławiecka w sprawie zatwierdzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Bolesławiecka na lata 2024-2030	Do 31.10.2024 r.
2.	Upowszechnienie tekstu Strategii i przekazanie dokumentu realizatorom.	Niezwłocznie po uchwaleniu
3.	Realizacja przyjętych zadań przez podmioty odpowiedzialne.	Od dnia uchwalenia do 31.12.2030
4.	Stały monitoring wdrażania działań i modyfikacje w razie zmian regulacji prawnych lub narastania poszczególnych problemów społecznych.	Jw.
5.	Końcowa ewaluacja realizacji celów strategicznych	Ostatni rok obowiązywania strategii – przed uchwaleniem nowego dokumentu

Źródło: Opracowanie własne

VI 2. REALIZATOR, KOORDYNATOR I PARTNERZY

Jednostką realizującą cele przyjęte w Strategii jest Gmina Warta Bolesławiecka – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy**.**

W myśl art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Bolesławiecka **koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej.**

Poniższe podmioty są odpowiedzialne za realizację powierzonych im zadań w zakresie swojej właściwości oraz celów statutowych:

- Urząd Gminy w Warcie Bolesławieckiej,
- Placówki oświatowe,
- Placówki wsparcia dziennego i świetlice,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Grupy Diagnostyczno-Pomocowe,
- Instytucje kultury.

Ze względu na rozległy zakres tematyczny działań przyjętych w niniejszej Strategii, **wśród partnerów w realizacji celów strategicznych** należy wskazać zarówno na instytucje

rządowe, jak i samorządowe oraz podmioty drugiego (przedsiębiorcy) i trzeciego sektora (organizacje pozarządowe), w tym w szczególności:

- Starostwo Powiatowe w Bolesławcu,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Posterunek Policji w Warcie Bolesławieckiej,
- Sąd Rejonowy w Bolesławcu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Bolesławcu,
- Prokuratura Rejonowa w Bolesławcu,
- Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Uczelnie i inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego,
- Instytucje rynku pracy,
- Powiatowy Urząd Pracy w Bolesławcu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu,
- Inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, pracodawcy,
- Samorządy gospodarcze i zawodowe,
- Niepubliczne placówki ochrony zdrowia,
- Placówki świadczące usługi rehabilitacyjne, ośrodki wsparcia, domy pomocy społecznej, w tym domy w powiecie i w województwie,
- Społeczność lokalna.

VI 3. FINANSOWANIE

Działania zaplanowane w ramach niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Bolesławiecka będą finansowane ze środków zabezpieczanych w corocznej uchwale budżetowej Rady Gminy. Jedną z podstaw do ich określenia stanowi ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16a ustawy o pomocy społecznej). Środki finansowe będą pochodzić w szczególności z:

- budżetu gminy,
- budżetu powiatu bolesławieckiego,
- budżetu województwa dolnośląskiego,
- budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań zleconych,
- Narodowego Funduszu Zdrowia,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- funduszy zagranicznych.

VI 4. ANALIZA RYZYKA

Ryzyko w realizacji założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych należy definiować jako możliwość wystąpienia zdarzenia rzutującego negatywnie na wdrożenie przyjętych celów. Prawidłowa identyfikacja czynników ryzyka umożliwia efektywne zarządzanie procesem wdrażania Strategii i zapobieganie oraz reagowanie na występujące zagrożenia.

Z uwagi na zmienność otoczenia zewnętrznego, należy już na etapie opracowywania Strategii dokonać analizy ryzyka, co przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tab. 30. Czynniki ryzyka w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Obszar ryzyka	Definicja ryzyka	Działania zapobiegawcze	Stopień wystąpienia ryzyka
Polityczny	Działania władz lokalnych, które oddzilują blokująco na wdrażanie celów Strategii.	- Angażowanie przedstawicieli władz w działania określone w Strategii, - Zaznajamianie na bieżąco z uzyskiwanymi efektami w realizacji Strategii.	średni
Legislacyjny	Nowelizacje regulacji prawnych lub wprowadzenie nowych przepisów prawa i konieczność dostosowania do nich Strategii oraz budżetu gminy	Stałe monitorowanie zmian w prawie powszechnie obowiązującym na pziomie kraju i samorządu	znaczny
Finansowy	Brak wystarczających środków finansowych na realizację przyjętych celów	- Przemyślana gospodardka finansowa, - Analiza dostępnych środków, - Starania w kierunku	średni

		pozyskania zewnętrznych środków finansowych	
Organizacyjny	Niezrealizowanie lub uchybienia w realizacji celów z powodu niewystarczających zasobów kadry	- Doskonalenie zawodowe kadry zaangażowanej w realizację Strategii, - organizowanie spotkań członków kadry różnych instytucji i podmiotów włączonych w realizację Strategii	średni
Socjologiczny	Wyuczona bezradność adresatów Strategii, niedostrzeganie własnych problemów lub brak woli do swojej postawy i sytuacji życiowej	- Promowanie i zaznajamianie na bieżąco z uzyskiwanymi efektami w realizacji Strategii, - Włączanie mieszkańców Gminy w działania objęte Strategią i programami	średni

VI 5. UPOWSZECHNIANIE I DOSTĘPNOŚĆ STRATEGII

Jednym z elementów istotonych dla wdrożenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej dostępność dla potencjalnych odbiorców, adresatów i czytelników czyli osób reprezentujących różne grupy społeczne znajdujące się w kręgu osób objętych działaniami w ramach Strategii. Niniejszy dokument powinien pozostać dostępny dla wszystkich zainteresowanych, w tym dla potencjalnych podmiotów chcących włączć się w realizację jego celów.

Dokument Strategii po zakończeniu prac merytorycznych i redakcyjnych został poddany procedurze konsultacji społecznych. Konsultacje społeczne to ważny element współpracy władz ze społecznością lokalną, co ma prowadzić do konsensualnego podejmowania decyzji dotyczących rozwoju społecznego w duchu partycypacji.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Boleslawiecka będzie udostępniona do wglądu w siedzibie Koordynatora realizacji celów wyznaczonych w dokumencie tj. siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej. Natomiast cały dokument wraz z uchwałą w sprawie przyjęcia Strategii

Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Warta Boleslawiecka będzie dostępny na stronach internetowych:

- Biuletyn Informacji Publicznej - Urząd Gminy Warta Bolesławiecka,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej.

Powyższe nie wyklucza udostępnienia niniejszego dokumentu również na stronach internetowaych partnerów realizacji niniejszej Strategii.

VI 6. SPRAWOZDAWCZOŚĆ, ZMIANY I AKTUALIZACJA STRATEGII

Monitoring i ewaluacja realizacji Strategii służy sprawdzeniu, czy przyjęte w niej planowane działania i określone cele operacyjne i szczegółowe zostały zrealizowane oraz jaki jest ich wynik.

Najlepsze efekty takiej oceny przyniesie monitorowanie Strategii polegające na bieżącej i prowadzonej z wielu punktów widzenia analizie porównawczej, która będzie oceniać w jaki sposób rozwój gminy jest zbieżny z celami i wskazaniami określonymi w Strategii.

Przyjmuje się iż monitoring będzie polegać na bieżącej kontroli, na stałym gromadzeniu danych oraz ich analizie, a zauważone rozbieżności doprowadzą do modyfikacji działań, albo też modyfikacji zapisów przyjętych w Strategii. W tej materii niezwykle ważnym elementem jest czas w jakim stwierdzono zmiany wymagające ingerencji w treść dokumentu – im wcześniej zostaną one wprowadzone, tym mniej wystąpi nieprawidłowości i szybciej zostaną niejako zatwierdzone zauważone zmiany w obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy.

Za bieżący monitoring dokumentu strategicznego odpowiedzialni będą pracownicy na kluczowych, kierowniczych stanowiskach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ewentualnie powołany do tego celu na stale lub doraźnie - zespół zadaniowy.

Z procesem monitoringu ściśle powiązana jest ewaluacja. Ewaluacja strategii ma w tym przypadku na celu ocenę zasadności i skuteczności podejmowanych działań oraz ocenę osiągniętych, wybranych wskaźników realizacji Strategii.

Podobnie jak w przypadku monitoringu, za ewaluację odpowiedzialni będą pracownicy na kluczowych, kierowniczych stanowiskach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ewentualnie powołany do tego celu na stale lub doraźnie - zespół zadaniowy.

Ta grupa pracowników Ośrodka na podstawie danych zgromadzonych poprzez system monitoringu i podczas ewaluacji opracowywać będzie raporty z badań.

Ewaluacja działań prowadzona będzie trójfazowo, a jej wyniki będą mogły być wykorzystane do bieżącej aktualizacji dokumentu strategicznego:

1) ocena wstępna – ex ante – przeprowadzana będzie na koniec każdego roku budżetowego (kalendarzowego), z tym że pierwsza z takich ocen zostanie przeprowadzona na koniec 2024. Ewaluacja ex ante ma wskazać, na ile planowana interwencja jest trafna z punktu widzenia potrzeb oraz spójna w zakresie planowanych celów i sposobów ich realizacji. Służy głównie identyfikacji potencjalnych trudności związanych z wdrażaniem Strategii;

2) ocena pośrednia – interim, mid term – planuje się, iż będzie przeprowadzana w połowie okresu, na który została sporządzona Strategia, czyli po roku 2026. Ta ocena podda analizie osiągnięte na tym etapie produkty i rezultaty, a także dokona pierwszej oceny jakości realizacji Strategii i stopnia zgodności z założeniami wstępnymi. Następnie pozwoli na zdiagnozuje kontekst realizacji Strategii – czyli uwarunkowania społeczne, ekonomiczne, prawne, organizacyjne i dzięki niej będzie możliwa analiza określająca na ile dokument strategicznym może być w kolejnych latach realizowany w przyjętej formie. W zależności od wyników analizy, podjęta zostanie decyzja o modyfikacji lub aktualizacji przyjętych założeń;

3) ocena końcowa - ex post –przeprowadzona zostanie w ostatnim roku obowiązywania niniejszej Strategii. Ocenie podlegać będzie dokument strategiczny jako całość w celu:

a. oceny na ile udało się osiągnąć założone cele,

b. ustalenia, czy osiągnięto wybrane wskaźniki realizacji Strategii,

c. oceny skuteczności i efektywności oraz trafności wybranych celów operacyjnych i szczegółowych,

d. zbadania długotrwałych efektów Strategii oraz ich trwałości,

Wszystkie wnioski i ustalenia zawarte w ocenie końcowej stanowić będą bazę w celu podjęcia prac nad opracowaniem Strategii na kolejny horyzont czasowy.

W nowej Strategii należy skupić się analizie i dopracowaniu tych celów, których realizacja w okresie wykonywania niniejszej Strategii przysporzyła najwięcej problemów, lub które nie zostały w pełni zrealizowane.

Wieloletni horyzont czasowy obowiązywania niniejszej Strategii wiąże się z prawdopodobieństwem, że określone w niej cele i wskaźniki będą wymagały okresowej aktualizacji i harmonizacji ze zmianami zachodzącymi w otoczeniu. W razie takiej potrzeby

aktualizacja Strategii zostanie przeprowadzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej. Należy mieć przy tym na uwadze w szczególności potencjalne zmiany legislacyjne i społeczno-gospodarcze, zarówno w wymiarze ogólnokrajowym, regionalnym, jak i lokalnym, spowodowane czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi. W szczególności Strategia może zostać zmieniona czy uzupełniona na wniosek Wójta Gminy lub Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej. Przesłankami do wprowadzenia zmian mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących na terenie gminy organizacji, podmiotów gospodarczych lub poszczególnych mieszkańców.

VI 7. EWALUACJA

Jest zalecane, aby w ostatnim roku obowiązywania niniejszego dokumentu został sporządzony raport podsumowujący wdrożenie wraz z ewaluacją Strategii. Dokument ten powinien zawierać dane liczbowe, które zilustrują łączny stan wartości wskaźników realizacji działań w latach obowiązywania Strategii, jak również informację czy szacunkowe ramy finansowe na realizację działań były wystarczające.

Końcowa ewaluacja będzie stanowić dla władz samorządu Gminy punkt odniesienia w tworzeniu dalszej polityki społecznej na następne lata, w tym poczynając od opracowania nowej strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców.

W celu przygotowania raportu ewaluacyjnego Wójt Gminy może podjąć decyzję o sformowaniu specjalnego gremium zadaniowego i powołać w jego skład m.in. pracowników GOPS oraz zewnętrznych ekspertów w zakresie prawa, socjologii, psychologii i zarządzania.

Uzasadnienie

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2024 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), zgodnie z którym: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

Zgodnie z art. 16b ust. 2 w/w ustawy strategia rozwiązywania problemów społecznych zawiera w szczególności:

1) diagnozę sytuacji społecznej,

2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią,

3) określenie:

a) celów strategicznych projektowanych zmian,

b) kierunków niezbędnych działań,

c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,

d) wskaźników realizacji działań.

Misją strategii rozwiązywania problemów społecznych jest zapewnienie mieszkańcom Gminy Warta Bolesławiecka warunków do rozwoju, wytaczanie kierunków zmian w celu wykorzystania potencjału jednostki ludzkiej, wspieranie inicjatyw społecznych oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

Misja ta będzie realizowana poprzez cele strategiczne zmierzające do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Warta Bolesławiecka, w szczególności tych, którzy należą do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w różnych obszarach życia społecznego. Strategia jako wieloletni dokument programowy jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej.

Zatem podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.